

تڙ تيڙيان ڳالهيان

(سرائڪي ڪلام)

استاد بخاري

تر تر ٽيڙيان ڳالهيان

(سرائڪي شاعري)

استاد بخاري

سنڌي ساهت گهر - حيدرآباد

2009ع

سمورا حق ۽ واسطا اداري وٽ محفوظ

سنڌي ساهت گهر - ڪتاب نمبر - 204

ڪتاب جو نالو: تڙ تڙ تيڏيان ڳالهيان
ليکڪ: شاعري
موضوع: استاد بخاري
ڇاپو: پهريون، جنوري 2009ع
ڇپائيندڙ: سنڌي ساهت گهر، حيدرآباد
ڪمپوزنگ: احسن علي ميمڻ، 0342-3505551
اين. اي جان فائونڊيشن ڪمپوزرس، حيدرآباد
قيمت: 120/- هڪ سئو ويهه روپيه فقط

ڪتاب ملڻ جا هنڌ

آئيڊيل ڪتاب گهر: رابع اسڪوائر، حيدر چوڪ، گڏي ڪٿو، حيدرآباد، سنڌ

Ph:022-2780701- Mob: 0300-3946518

پوسٽل ائڊريس: پوسٽ باڪس نمبر 58، جنرل پوسٽ آفيس، حيدرآباد، سنڌ

- سنڌي ادبي بورڊ بڪ اسٽال، تلڪ چاڙهي، حيدرآباد 022-2633679
- پٽائي ڪتاب گهر، گڏي ڪٿو، حيدرآباد 0345-3587391
- رابيل ڪتاب گهر، لاڙڪاڻو 0307-3471205
- عزيز ڪتاب گهر، بئراج روڊ، سکر 071-2007402
- سنڌ بڪ ڪلب، نواب شاھ 0300-3006469
- قاسميه لئبرري، ڪنڊيارو 0300-3144668
- المنعم لئبرري-17، پبلڪ هيلٿ انجنيئرنگ ڪالوني، فوالفقار باغ لاڙڪاڻو 0333-7541193
- بڪ ورلڊ، رابع سينٽر، لڳ عسڪري بئنڪ، بندر روڊ لاڙڪاڻو 0333-7548804
- المھراڻ ادبي گهر، ٿاڻو روڊ، سانگهڙ 0333-2913588
- گل ڪتاب گهر، لکي در شڪارپور 0346-3701659
- العزيز ڪتاب گهر، ٿر بازار عمرڪوٽ 0238570345
- ڪاٺياواڙ اسٽور، اردو بازار، ڪراچي 2638025-2218025

TAR TAR TEDIAN GALHYAN

(Seraeki poetry)

By: Ustad Bukhari

Published by: Naz Sanai

Chairman- Sindhi Sahat Ghar, Rabia Square,
Gari Khato, Hyderabad, Sindh.

Book No: 204- Second Edition- 2009

Price Rs: 120/-

ٻه اکر

استاد بخاري، سنڌي زبان جو تمام وڏو شاعر ته هو پر هن جي سرائڪي ٻوليءَ تي به جيڪا دسترس هئي، اها ڪمال جي هئي. ڇاڪاڻ ته هو بنهه بهراڙيءَ جو ماڻهو هو. دادو ضلعي جي ڳوٺ غلام چانڊيو جو رهواسي احمد شاهه استاد بخاري، پنهنجي ڳوٺاڻي ٻولي سرائڪيءَ کي به پنهنجي مادري ٻولي سمجهندو هو ۽ هن سرائڪيءَ ۾ به ڪافي شاعري ڪئي جنهن کي عام ماڻهن تائين پهچائڻ ۾ فنڪارن ڳائي وڏو ڪردار ادا ڪيو، جنهن کان پوءِ ان سرائڪي ڪلام کي به ڪافي پذيرائي ملي.

سنڌي ساهت گهر طرفان سندس سرائڪي شاعري جو هي مجموعو پڙهندڙن جي خدمت ۾ آڻيندي اسان کي سرهائي ٿي رهي آهي.

ناز سنائي

حيدرآباد سنڌ

21- جنوري 2009ع

رفیقِ حیاتِ دی نار

اسان جو پراڻو ڳوٺ ته ڄڻ آهي ئي چاندين جو، جن جي مادري
 زبان سرائڪي آهي. پر اسان جي ڳوٺ غلام چانديو جي پرياسي وارن
 ڪافي ڳوٺن ۾ به سرائڪي ڳالهائي وڃي ٿي. ان ڳوٺ ۾ اسان جي
 وڏن جا به ٿي گهر هئا، جيڪي پڻ اڄ تائين گهر ۾ سرائڪي ڳالهائين.
 تنهن ڪري سرائڪي به بابا جي مادري ٻولي آهي. جنهن ۾ هن ڳوٺاڻي
 ماحول، روايتن، رسمن ۽ ڪلچر جي پريور عڪاسي ڪئي آهي. سندس
 لهجو عوامي ته آهي ئي، ان ڪري سندس سرائڪي ڏوهيڙا ۽ ڪافيون
 ڏاڍيون پسند ڪيون ويون. سندس تمام گهڻا سرائڪي ڏوهيڙا ۽
 ڪافيون عوامي فنڪارن کان ڳائجي چڪيون آهن ۽ ڳائجن پيون.

ڏوهيڙن، غزلن، ڪافين، گيتن ۽ نظمن تي مشتمل بابا سائين جي
 سرائڪي شاعري جو هي پهريون مجموعو جنهن جي ترتيب هو پاڻ ڏيئي
 ويو هو، ڇپجي اوهان تائين پهتو آهي. انشاء

الله سندس باقي سرائڪي ڪلام به جلد پڌرو ڪيو ويندو!

ڊاڪٽر الطاف بخاري

استاد بخاريءَ جو گهر

دادو، سنڌ

30.9.2000

ڏوهيڙي

- (1) پير، فقير دي بي ڳالهي تي يار دي يار دي بي ڳالهي،
عید، برات دي بي ڳالهي تي وصل دي وار دي بي ڳالهي،
کان بندوق دي بي ڳالهي تي يار دي يار دي بي ڳالهي،
(2) بار گهڻي استاد بخاري، بره دي بار دي بي ڳالهي.

•
سونهن تَساڌي له تان نه ويسين، چوڙ ته مين ديدار ڪران،
مُرڪ تَساڌي لڙڪ اساڌي چوڙ ته مين گلزار ڪران،
دلڙي ڏيسان ورهه وهيسان، چوڙ ته مين واپار ڪران،
عشق لڳا استاد بخاري، چوڙ ته مين اظهار ڪران!

•
زر، مال، محل، باغات ڏني زردار دي بک نهين لهندي،
ڪئي چاڪر تي ڪئي جاگيران، سردار دي بک نهين لهندي،
تمتار پيالي پر پيوي، ميخوار دي بک نهين لهندي،
استاد اسان ڪون يار ڏني، ديدار دي بک نهين لهندي.

(1) بي: رياستي سرائڪي ٻني.

(2) گهڻي: ٻيون.

تڪ تڪ ڏينهان راتيان لاتي، خوب ڪڙا گهڙيالي،
 وقت دا گهوڙا ڊڪدا ويندا چانچ، تڪا چوتالي،
 ڪڏان ته ننڍڻ جواڻي آهي اڃ ستتيهان سالي،
 ڪله ڪاران وچ اڃ قبران وچ آخر دا اي حالي،
 لٽ گهن ڪجهه استاد بخاري، وقت غنيمت مالي.

ڏينهن تن تي نينهن مٽا، مين پچدا نچدا آوان،
 ڌرتي تامل، تچڪان ڪامان، تڪڙيان وڪڙان چاوان،
 ياد آئي تيڏي زلفان دي، تي ٿي ڳيان ٿڌڙيان چانوان،
 نٿن ڪون استاد بخاري، بادل، بوندان پانوان.

محبت ڏوه برابر هوسين، ڪل ڳلهاوڻ ڏوه نهين،
 پاڙي وچ بيمار بجهي ڪو، حال پچاوڻ ڏوه نهين،
 ڪنهن ڪم سانگي ڪنهن موقعي تي ڪنهن ڪل آوڻ ڏوه نهين،
 ڳن ڪنهن دي استاد بخاري، هرهر ڳاوڻ ڏوه نهين.

(1) هڪڙا اپ هزارين تاري، هر ڪنهن دي جا ايٿي،
 هڪڙي پون تي هزارين چاري، هر ڪنهن دي جا ايٿي،
 هڪڙي دل دي هزارين پياري، هر ڪنهن دي جا ايٿي،
 هرڪو پيا استاد پڪاري، هر ڪنهن دي جا ايٿي.

دنيا توڻي دين ڏونهين ئي چيز ڳنوائِي پيٺان،
 ڪيڏا سياڻا، جوش جِوائِي، هوش وڄائي پيٺان،
 دنيا سمجھي ديوانا جو وره وهائي، پيٺان،
 ٻي هر شئي استاد لٽائي، پيار بچائي پيٺان.

•

لوڪو روڪو ٽوڪو پيٺي، لئن ڪو لاسين، لاسان،
 بار برهه دا بلڪل باري، چاهه چويسين، چاسان،
 عشق دي اجرڪ پريت دي پاڪر، پيار پويسين، پاسان،
 گيت، غزل استاد بخاري، يار ڳويسين، ڳاسان.

•

سهڻا تيڪون سونهن مبارڪ، پيار مبارڪ ميڪون،
 دلبر تيڪون زلف مبارڪ، دار مبارڪ ميڪون،
 ڏيهه ڏيوي استاد بخاري، يار مبارڪ ميڪون.

•

حسن تسادا توبه توبه، عشق اسادا زاري،
 (۱) ڳالهه تسادِي ڏادي ڳوري، منت اسادي پاري،
 ريت تسادِي اوڪي، نياري، پريت اسادي پياري،
 حسن ڪتيا استاد بخاري، هام اسادي هاري.

•

تون ڪالي ٽيڙي پر ڪالي ٽيڙي ڪوڪ نهين هي ڪالي،
 ڪوڪ نه ڪوئل ٽيڙي ڪوڪڻ ميڙي دل وچ ڪوري ٻالي،
 ڏس پڪي تيڪون ڪهڙا ڏکي، ٽئين دانهن ڪتي دڪ والي،
 يا ڦٽين اڻي ساڻي ساريئي يا وڻ دي ٿار سنڀالي،
 يا اڄ لڳيئي يا بڪ لڳيئي يا تون ٻچڙيوال عيالي،
 يا ته پڪي نيڙي مئين وانگون دلبر دلڙي ڳالي،
 دل وچ چڻنگان، اک وچ ڦهنگان، نينهن دي ريت نرالي،
 ڏيک پڪي استاد ڪيتي هي رو رو چولي آلي.

سو گل ته ڏکا گلزار دي وچ، جنهن پٺڙ دا پيرا ڏنا نهين،
 سو وڻ ته ڏکا وڻڪار دي وچ، جنهن ڪون واء دا جهوٽا لڳا نهين،
 سو گهر ته ڏکا انهن شهر دي وچ، جنهن سڪ دا سودا گهدا نهين،
 سا دل ئي نهين استاد بخاري، جنهن ڪو صدمو سڻا نهين.

سو گل ئي اسان ڪون ڪونه وڻي جو خوشبو ڏيندا ئي ڪونهي،
 سو وڻ ئي اسان ڪون ڪونه وڻي جو چان ڪريندا ئي ڪونهي،
 سو ويڇ اسان ڪون ڪونه وڻي جو درد هڻيندا ئي ڪونهي،
 سو حسن اسان ڪون ڪونه وڻي جو پيار ڪريندا ئي ڪونهي،
 سو يار ڪوين استاد سڏان، جو توڙ نپيندا ئي ڪونهي.

مخمور ضرور ته مئين ٿيسان، ڪيون تان يار ميڏا مخموري،
مسرور ضرور ته مئين ٿيسان ڪيون تان يار ميڏا مسروري،
استاد ايوين مشهور ٿيسان، جوين يار ميڏا مشهوري.

دلدار دليان دا واپاري، اي ميڏي دل بي چڪا چا،
جي هئين گهورا ميڏي جندڙي دا، گهن ميڪون يار اڪا چا،
جي ڪا مرضي هئي ول مارڻ دي، اک والا تير پڪا چا،
جو ڪرڻا هئي استاد سگهي ڪر، جلدي ڳالهه مڪا چا.

تون ايڻا پيار نه ڏي ته نه ڏي، پر ميڏا پيار گهڏي وڃ!
تون ايڻي سونهن نه ڏي ته نه ڏي، پر ايڻا سور ڏئي وڃ،
تون ايڻا منهن نه ڏکا نه ڏکا، پر ميڏا حال ڏني وڃ،
گهٽ چون گهٽ استاد اسان تي ڪجهه تان قرب ڪتي وڃ.

تئين جو اڪيا عشق لڪا، مئين عشق لڪائي پينان،
جن تا ڪڪان وڃ سهڻا سائين باهه دبائي پينان،
چنڙي چاتي تنهن وڃ دل دا خون چپائي پينان،
ڪيسي وڃ استاد بخاري، خوشبو چائي پينان.

يار جنهان دي ڪچ وڃ پيني، سي تان خوشيان وڃ ڪلسن،
يار جنهان دي رنڙي وتدي، سي تان رڳا پئي روسن،
يار جنهان دي سچڙي ساڻي، سي تان ٽڙئي پئي ٽڙسن،
يار جنهان دي ڪوڙي سي استاد ڪوين ڪند چئسن.

ٻل ٻل سهڻا ڪٽلا پلسان، ٻل ٻل نيٺ اجهام ويسان،
 مئين پرديسي پيار پڪيڙا آخرڪار اڏام ويسان،
 اي محفل تيڏي نال جڙي، مئين ڪيتي ڪوڪ ڪلام ويسان،
 ويندي وقت وفاداري دا ڪيتي اي انجام ويسان،
 جت ويسان استاد بخاري، چاتي تيڏا نام ويسان.

•
 ميڪون جام پلا نه پلا، ٻي محفل ڪون ته پلا،
 مئين تاسا ته بي تعريف ڪريسان، ڏيسن غير ڳلا،
 پيوڻ ڪان تان ٻي ويسان مئين، دلبر ڏنگ، دلا،
 لوڪان ڪون ڏي ريت، بخاري، ميڪون پريت پلا.

•
 ڳوٺ تسا ڏي مَور نه آسان، پر ڪو ڪم هي آسان،
 ٻئي سڀ پاڙي گهمسان، تيڏي پاڙي پير نان پاسن،
 پاڻي ذات نان پيسان تي مئين ماني پور نان ڪاسان،
 ڳڻ ڳالهيان استاد، تسا ڏيان، ڳوٺ سڄي وچ ڳاسان.

•
 ڳوٺ تسا ڏي ڪوٺ نه دعوت، ٻوٽ اڪيان پر آندان،
 وڪ وڪ جنگهان ونگ گهٽئي، پر دل ڌڪ دلبر آندان،
 ڪڪ ڪٿون دا، اٿ اڏا چا عشق دي اوٿر آندان،
 تڪڙي گهن احوال بخاري، مئين ڪنهن اوسر آندان.

مئين ستن ماري انهن سائل ڪون سر تيڏا سهڻا يار ڪپي،
جي سر نه ڏيون سرڪار نه ڏي، ميڪون دل تيڏي دلدار ڪپي،
جي دل دا نان ڏکيرا سمجهين، ميڪون پيارا تيڏا پيار ڪپي،
سڀ سوچان اٿ استاد ستيان، منهن ڪول رڳا ديدار ڪپي.

•

”ڏيلا - ڏيلا“ عرض اسا ڏا، ڏيئو يا نان ڏيئو،
راهه تسا ڏي روسان بيٺا، ڏيڪو يا نان ڏيڪو،
ميڙ اٿيسان منت ڪريسان، پرچو يا نان پرچو،
مئين گهورا استاد تسادا، ليڪو يانان ليڪو.

•

هڪڙي سهڻي توه پٿان دي، هڪڙي انب، پتاشي،
هڪڙي سهڻي ڪونج، ڪبوتر، هڪڙي باز تي باشي،
هڪڙي سهڻي ساهه سهار، هڪڙي ڦيرن ماشي،
اڪيان تي استاد بخاري، سهڻي راشي، خاشي.

•

پيار مهانگا ڏاڍا پوسين، ڊڄڻي ماڻهو ڊڄدي،
سڪ دا سودا سر دا سودا، سڪڻي پيني سڪدي،
خلبان ڪلسن خواريان تيسن لڪڻي وتدي لڪدي،
عشق ڪتي استاد بخاري، عاشق خوش ٿي ڪلدي.

•

لڪ لڪ ساري رات لڄئين، ڪر سس پس ميڪون هير ڏسيا،
ڪر قرب ڪون زور ذليل چوڙئي اهو ظالم ڪون بي ضمير ڏسيا،
استاد عمر پر جو تڙيئين، سو سڀ تيڏي تحرير ڏسيا.

•

ڪلدي عمر نه گذري ٺيڪي، رو رو عمر گذار ويسان،
اها عمر ڀلا صديان تان نھين. اھي چار گھڙيان سي گھار ويسان،
متان سمجھين اٺ ڀيٽا ھوسان، مٿين تان ويڻا ھان سو يار ويسان،
ھر چيز ڌڻي ھڪ پيار گھڊي، استاد ڪٿي واپار ويسان.

اک رو وی تان اگھان مئیں گُوڑھی، دل رو وی تہ کران کیا؟
 بُت پڑکی تان گھتان چا پاٹی، دل پڑکی تہ کران کیا؟
 چپ بولی تہ کیانس جَ پاڑون، دل دھکی تہ کران کیا؟
 مئیں استاد رُسان پر میڈی دل پرچی تہ کران کیا؟

ميڏا دلبر سهڻا، سُرها، سنهڙا چڻ ته گلاب دا هاري،
انهين هار دي ڪهڙي ڳالهه ڪران، اهو هار ته هان دا ناري،
انهين هار دي پاڙي پاسي پيٺا خيمي ڪوڙي خاري،
استاد سڻا انهان ڪاران ڪون، اهو يار ته ميڏا ياري.

مئين واندا، ميڙي اک واندي، ميڪون واندي اک اٽڪاوڻي اي،
 مئين ماندا، ميڙي دل ماندي، ميڪون ماندي دل وندراوڻي اي،
 مئين عاشق، ميڙا من عاشق، ميڙي فطرت عشق ڪماوڻي اي،
 استاد بخاري هر صورت ميڪون سونهن دي ڳالهه سڻاوڻي اي.

ڏاڏا سهڻا تي من مهڻا، تڙ تڙ تيڏيان ڳالهيان،
 ڏاڏا اوڳا تي من موڳا، گهر گهر ميڏيان ڳالهيان،
 ڪلهه مئين لاتيان اڪڙيا اڄ اي پڪڙيان ڪيڏيان ڳالهيان
 عشق ڪٿيان استاد بخاري، تيڏيان ايڏيان ڳالهيان.

•

مئين تئين ڏي ڏنا تئين مئين ڏي ڏنا، اها عادت هي محبت ته نهين،
 مئين مُرڪ ڏنا تئين مرڪ ڏنا، اها فطرت هي محبت ته نهين،
 مئين نام پچيا تئين نام ڏسيا، اها مروّت هي محبت ته نهين،
 استاد اسان کون منڻان پيا اها شفقت هي محبت ته نهين.

•

دل دل دي نال جڏان سيوين، پچي تيڏي محبت يار منان،
 گڏ ڪاوين سهڻا گڏ پيوين، پچي تيڏي محبت يار منان،
 جند جيوين ميڏي نال جيوين، پچي تيڏي محبت يار منان،
 استاد بخاري دا ٿيوين، پچي تيڏي محبت يار منان،

•

جيتر ساهه سري وچ هوسين، تيتر تئين نل هوسان،
 تون رُسسين مئين رسڻ نه ڏيسان هر هر پيرين پوسان،
 تون چچسين برباد بخاري، ريهان ڪرڪر روسان.

•

هڪڙي ڳالهه سڻي وڃ سهڻا، جيندي جدا جي ٿيسان،
 زهر وڇوڙي والا قاتل، لُڪ لُڪ ڏيڪ ڏيڪ پيسان،
 جيتر جانب جيرا هوسان، دُڪ دُڪ جُڪ جُڪ جيسان،
 مر ويسان استاد پچي بي تيڏا يار سڏيسان.

•

ول ول والان وچ ول پاڻي، سرڪل ڪون سرڪيندئين،
 گھنڊ گھتي دل واليان دليان، ڊولڻ تون ڊرڪيندئين،
 ڪل ڪل سھڻا سڳداسيان تي ڪنڊ پيٺا ٻُرڪيندئين،
 محفل ڪون استاد رووائي، ول پيٺا مُرڪيندئين.

•

ميڏي ڳالھ ڪچھري وچ ڪنھن چرچين وچ ڇا چولي،
 ڪنھن تڙي تڙي ساھ ڀرئي ڪنھن ڪيتي ڪل ٺولي،
 هر ڪنھن ماڻھو اڀي اڀي هٿ دي ٻولي، ٻولي،
 تئين ڪيون رو، استاد بخاري ڪاڻ پسائي چولي.

•

تئين جو گھوريا گھاوڻ ڪارڻ مئين گھت گھور، گھويج پيس،
 مئين خود ميلان مارڻ والا، پر اي ميل مريج پيس،
 دیدان نال ڌڪيڇ پيس تي والان وچ ونگيڇ پيس،
 عاشق ٿي استاد بخاري، ڳوٺان ڳوٺ ڳويج پيس.

•

ڪيون سھڻا ٻڌدي، تردي او، در ميڏا ڪو درياھ نھين،
 هڪ وڪ چائو اندر آئو، اي اڳواڙا آڙاھ نھين،
 اٺ نينھن اي ڪوئي شينھن نھين، گھر ميڏا ڪو گجگاھ نھين،
 هڪ پيار بنا استاد ٻئي ڪنھن ڪلٽر دي پرواھ نھين.

•

لوڙ هووي اها شئي نه ملي، اها لوڙ اوڀن ڪوڀن لهسين،
 پاڙ هووي ٻيڙي نه ملي اها پاڙ اوڀن ڪوڀن لهسين،
 تاس هووي پاڻي نه ملي اها تاس اوڀن ڪوڀن لهسين،
 سڪ هووي سهڻا نه ملي، استاد ڪوڀن سڪ لهسين.

•

جاني، جون مهينا آيا، ڏاڍي ڏينهن ٿي ني،
 هڪڙي جهولي تي ٻئي رولي ميڏي ساه سڻي ني،
 سنڌڙي، لنگڙا، بينگڻ پالي مڙي انب لڻي ني،
 آ، ڪائون، استاد بخاري، تيڙي ڪاڻ رکڻي ني!

•

جاني، جون مهينا آيا، جان جلاون جهولي،
 ڏون پهران دا، ڌار پير دا، ڳيرا گهوگهو ٻولي،
 ڍور، ڍڳي سڀ سهڪن ٻيڻي اوت وٿان دي اولي،
 دل دردي استاد اسا ڏي، تيڙيان ڳليان ڳولي.

•

جاني، جون مهينا آيا، اک نڪلي پئي ڪان دي،
 هئ هئ سهڻا سڏ نه لڏي تئين ميڏي هيڻي هان دي،
 مربي وڃي ها انهن اُهمي وچ ميڏي دلڙي ماندي،
 پر مل ڳئي استاد ٿي ڪون چان ٿڌي تيڙي نان دي.

•

سانوڻ آيا ڪڪران ڪيتي تياري مينهن وسڻ دي،
 ٿڌڙي ٿڌڙي مٺڙي مٺڙي، گهلدي هير ڌڪڻ دي،
 دل وچ لڪ لڪ جهاتيان پاوي، هڪ هڪ ياد سڄڻ دي،
 آ، ته ملون استاد بخاري، اي هي مند ملڻ دي.

سانوڻ آيا، بادل برسئي، ٿي ڳيان ٿڌڙيان چانوان،
 يا تون ميڪڻ آ البيل يا مئين تيڪڻ آوان،
 سارا ڏينهن جهڙالا جاني، محبت موج ملهاوان،
 دل اهڙي استاد دي جاني، تئين نل جهومان، ڳاوان.

ميڏي ڳالهه رقيب چيڙي، تئين چاتا يڪتارا،
 ٿوئين ٿائي ٿائي تهڪ ڏتي پرتئين ته پريا شوڪارا،
 ڪوڙيان ڪونيا ميڪون ڪوڙا، تئين آڪيا ته سچارا،
 ڪيڏا هي استاد لاڙي تيڪون پريٺ پيارا.

هڪڙي ڳڻتي مسڪيني دي، بيا وڙهه وهائي ماري،
 چانول، ڪڻڪ مهانگي ڪيڏي چوٽ چڙهائي ماري،
 ڏوجهي مونجهه مزوري ڪانهي، بند ڪمائي ماري،
 ٽيجهي ڌڪ استاد اسان ڪون، جهور جدائي ماري.

متان پانوين مئين مسڪينان سو ڪيون نينهن نپيسان،
 تيڙي پيار ڪيتي مئين پيارا، پورهيا ڪرت ڪريسان،
 ڏينهن رات ڪما، هل ٿال هلا، مئين ڳاڙهي نوٽ ڪميسان،
 ڏک سھسان استاد سوين پر تڪون ڏک نه ڏکيسان.

•

متان سمجهين عشق نڪما ڪيتا، وندا پڻا رهسان،
 سرديان گرميان سهڻا تيڙي سر دي سانگي سھسان،
 پٿر ڪٽيسان، پوک ڪريسان، ڳاهه وهيسن، ڳھسان،
 پورهيا ڪر استاد پڇي تيڙي پاسي بهسان، نهسان.

•

آر تي پار محبت والي ڪيت ڪڙيندا وتدان،
 ماڻهو جهڙي موتي دائين، ميڙ مڙيندا وتدان،
 چنگ، چنچور تي چيڻيان، چيران ساز چڙيندا وتدان،
 برپت ڪون استاد بخاري، باغ بڻيندا وتدان.

•

اک رو رو سور سليندي هي، نه ته عشق اليندا ال به وڃا،
 ول ول روڪ رکيندي هي نه ته پرپت پليندا پل به وڃا،
 انهن جو وچ جيسان، مرساڻ جاني، ٿالا ڪر نه ته ٿل به وڃا،
 آ، استاد ڪون آڌر ڏي، متان ڳلدا ڳلدا ڳل به وڃا.

•

ڏاڍا سياڻا ڏاڍا سمجھو، پيار بڻايا پاڳل هان،
 رونداءِ، رڙدا، ڪڙهدا وٽدان جهڙا پٽڪيل بادل هان،
 اڄڪلهه دا آزار نهي هِي ننديڙي لا دا ڪاڌل هان،
 آڃا مئين استاد ڪٿي هان، ڦند وڌي وڃ ڦاٿل هان.

تون ميڪڻ مجبور نهي آئين، سڻ او سونهن سونهاري،
 ميڏي تئين وڃ حُجَ نه ايڏي، متان ڏردي هووين پياري،
 نه مئين لوڪان وڃ ٻه لاق مريسان ته ڪا تيڏي ميڏي ياري،
 مئين استاد بخاري تيڏا، اٿي پهر پڇاري.

تڪڙا آئين، تڪڙا ويندئين، ڪي دم دلبر ٿڪ،
 دم دم نال گذر ڳيا، هڪڙي چار پهر پر ٿڪ،
 چئون پهران چُون چاهه نه ديابي، جمع، چنجر، ٿڪ،
 هفتي، مهيني هان نه پريسن، سال سراسر ٿڪ،
 سال بي سهڻا سڪ نه لهيسين جيتري جيوڻ تيتري ٿڪ،
 مر بي وڃا استاد بخاري، تائين محشر ٿڪ.

سَو سَو حال سڻيسان سهڻا، حال ته سڻ اي هڪ،
 لوڪان عشق لڪاوان ليڪن، تيڪڻون ڪهڙي لڪ،
 چوڏهين دا چنڊ وير چڪيندي، ميڪون تيڏي چڪ،
 هڪڙي رات اڪيلي رگسين، جوڙي جاني ٿڪ،
 سال ٿڪين، استاد، تڏهن بي ساهه نه لهيسين سڪ.

جوڙ ڪري، ول ڪٽ ڪري، اهو حسن دا ڪهڙا حسابي،
ضرب ڪري ول ونڊ ڪري، اهو قرب عجيب عذابي،
سئو تان وڃي پر سا نه وڃي، اهو بره دا پهلا بابي،
پيار ڪئون استاد پلي سو ڪهڙا قول ڪتابي.

•

اتلـي سـور سليـسان تـئين نل، جـتـلي مـن وچ مـن هـن،
اتـلي قـرب وـنـدان دـل اـهـدي، جـتـلي پـيل ءچ پـن هـن،
اتـلي سـال نـيـايـان نـاتا جـتـلي صـديـان سـن هـن،
سـي اسـتاد ڪـران مـئين صـدقـي جـتـلي مـئين ڪـن فن هـن.

•

اتـليـان آـسان، پـريت دـيان پـياسـان، جـتـلي اـپ وچ تـاري،
اتـلي حـيلي هـوت هـليـسان جـتـلي جـڳ وچ چـاري،
اتـلي پـاند ڳـچي، ڳـل پـاسـان جـتـلي بـنيان - ٻاري،
ايـوين نـين بخـاري رـوون جـيوين چـوت ڦـوهاري.

•

ايڏا سوز تي ايڏي سڪي، جيڏا اپ تي پون هي،
هڪڙيان شاهد ڳاڙهيان اڪڙيان، بي ساڪي ڪنڊري لون هي،
اڳ جگر ڪون آب اڪيان وچ، دل بيچين وچون هي،
چارئي پار بخاري باهان، ڳٽا ڳول ڪئون هي!

•

سپنا ميڏا سنڌ سدوري، سڪ سنڌو دريا هي،
 بر وچ باغ بهاري تيڙي، گل ڦل گاهه گواهي،
 هيران، ويران تور سڄڻ دي، سرهن سڀ ساراهي،
 اڪڙيان ڪون استاد اهائي، صديان دي ساڃاهي.

ايتر ڏيوي ذات بليسان، جيتر جهرڪن تاري،
 ايتر حيلي يار هليسان جيتر جڳ وچ چاري،
 ايتر ڏيسان واس بخاري، جيتر پنيان ٻاري.

هٿ لاوان تان هٿ جلي، اک لاوان تان اک،
 جي ول ڪو پل دور هووان، جل ٿيوان مئين رڪ،
 لوڪ اڪيان چون عشق لکيندي، مئين ته لڪاوان لڪ،
 بُت وچ پڙڪي باهه بخاري، ڪهڙي رڪان مئين ڪڪ.

جي ڏيڪان اڪان اک نه چنيان، ٻيڻا تجلي تيڙي ڏيڪان،
 تيڙي نيڻن ميڙي نيڻ ڪڪورئي، هن ڪيون ڪنهن ڏي ڏيڪان،
 تون آندئين استاد اڳون مئين جيڙي جيڙي ڏيڪان.

(1) نه ڪو پنڊت، پير پڙهيا مئين يارو نه ڪو ملان مام مسالي،
 نه ڪو فاقا فقر فقيران والا، نه ڪو خاص الخاص خيالي،
 ڪجهه جلوي جوت جمال پريان دي، ڪجهه دل دا جوش جلالي،
 اي جو ڪجهه هي استاد بخاري، عشق دا قرب ڪمالي.

ڪالي پنڌر تي ڳاڙهي ڳلڙي، محبت جوڙ جڙيندي،
لڏ لڏ ڦول ڪٿوري ڏيون، گهل گهل واچ ونديندي،
پيار پيا استاد بخاري، سار لهي سڀنيدي.

ڪان ڪان ڪانگ ته ڪرڪن ڪونجان، ڳيرا گهوگهو گهوڪي،
ڪوئل، بلبل، ڪڙي، تازا جنهن ڪون سن سو ڪوڪي،
هر ساز دا اپڻا سوز نرالا، هر ساهه دي اپڻي ڦوڪي،
جو شاعر استاد حسن دا، ميڏي ڪاڻ ملوڪي.

پر ٻڪ چاوان، اک وچ پاوان، اي توڙ پريان دي پار دي اي،
تُسان باغ، بهار دي بو آڪو، اي ته خوشبو ميڏي يار دي اي،
دل - دنيا هم استاد مگر اي تان ديهه ميڏي دلدار دي اي.

درد دکي ته هزار دوائين، عشق دا ڪوئي ڏس نهين،
موت چڪي ته به جڳ جڳ جيوي، بره قبر وچ بس نهين،
ڪس، ڪثر هر سودي وچ پر قرب ۽چ ڪائي ڪس نهين،
سڪ نه لڻي استاد لاڙي ميڏا ڪوئي وس نهين.

گل گل سونهن، سڳند نرالي، ڦل ڦل اپڻا رسي،
ڳلي ڳلي دا ڳاوڻ اپڻا ڪو لهر لهر ڪو لسي،
هر ماڻهو دا ڀاڳ بي اپڻا ڪوئي رو وي ڪو هسي،
هڪڙي ڳالهه بخاري لک دي، قرب ۽چ ڪهڙي ڪسي.

جند - جان سڄي دل، ديد ڪٿي، ٻيڻا ٽيڙي تجلي تڪان،
سجھه اُجهه وڃي جڳ مڙجهه وڃي ته وي ٽولا مول نه ٿڪان،
جهوم جهوم جيوان پر جام پيوان پلي جلئي ڪاون جڪان،
ٻئي وهم بخاري ساڙ سٽي، ڌٽيان ٽئين جو پوريان پڪان.

ٽيڙا جوڀن ٽيڙي جلوي تڪ تڪ تڙيا هوسان،
ٽئين جو دام دلون اڇلائي، ڦاٿا، ڦٽڪيا هوسان،
عشق جلائي جند بخاري، جل ٿل جهرڪيا هوسان.

پياس هووي پاڻي به هووي پر اکن پيوڻ ڏوهي،
قاتل لٽڙا اڏريل چولا سو ڪيون سيوڻ ڏوهي!
ڊوهي پير، امير اهي جي سمجهن پرچڻ ڏوهي،
يار بنا استاد بخاري، ڏينهن بي جيوڻ ڏوهي.

(1) مٿان سمجهين مٿين مسڪينان ميڪڻ دل دي دولت ڏلي،
هڪڙي همٿ هان دي ڏوجها ٻانهان والا ٻلي،
ٽڪر ٽڪيسان، ڏاڍ ڏليسان ميڏا عزم آتلي،
مَڃَ وچون استاد نه مڙسين ايجهه عشق اجهلي.

(1) ڏک: گهڻي، تمام گهڻي.

مٿان سمجهين مٿين مسڪينان ميڪون دل دي دلبر دولت هي،
محنت دا هي مان مٿاهان، پيار بڻايا پورهيت هي،
سڄيان سوچان سون برابر موتي هيري محبت هي،
ڏوڙ ڪون ڏن استاد ڪري سا ٽيڏي اساڏي سنگت هي.

مٿان سمجهين مٿين مسڪينان ميڏي جذبي جوش جواڻي ني،
هل، ڪهاڙي هٿ ڇچ ميڏي، پيچ، پڪڙ تي پاني ني،
چاهت - چنگ وڄاوان تنهن وچ ٽيڏي يار تراني ني،
خير، بخاري ٽيڏي سردا، ميڪڻ ڪوڙ خزاني ني.

صديان ٻالڻ ٻلدي جلدي، سج دي لات نه ڪڍي،
نو لڪ تاري ڪتيان بتيان، رات دي ٻاٽ نه ڪڍي،
سهسين سات گلي هل ڳل ڳئي، ويندي وات نه ڪڍي،
پيا سڀ آٿان ڪڻن بخاري، موت دي آت نه ڪڍي.

جهوريان اينوين جند چرن جوين ٻيلا چرديان پڪريان،
انهن بن اڪڙيان ايوين رو وڻ جوين چوهيان چيڪن ڪڪريان،
چاهت تي چنتائين لاتيان دل وچ ڏاڍيان چڪريان،
عشق ودي استاد اوين، جوين ٽيڪم ٽاڪي ٽڪريان.

عشق اوين جند، جان ٿڪي جوين ٿيڪم ٽڪريان ٽاڪي،
 ڏاهي ديد اساذي آهي وڃ اٽڪي ڏاڪي - ڏاڪي،
 اڳ وڃ آهان تنهن تون دانهان، آخر وڻ وڻ واڪي،
 عشق چريا استاد بخاري، حسن وڏا چالاڪي.

دل اهڙي اي جهرڪ وانگي تيڙي جهوپي ڏيوان جهاري،
 اک اک دي آڪيري تئين ڏي لُون لُون دي لاماري،
 دم دم منگدا داڻا، پاڻي، پل پل پيت پڪاري،
 ديرا ڏيڪ تي دلبر ڦاٽس ڳيري وانگر ڳاري،
 سوچ برابر باز بخاري، اوچا عرش اڏاري.

ننڍڙي لادا پيار اوين، جوين تيليان چڻگائي،
 جوين عشق الاڙي زاري، باهه جهجهڙ پڙڪائي،
 پيري پاڻ پُٽي وڃ دلبر، ويندي دُود دکائي،
 پل پل عمر بخاري پياري، جل جل جوت جڳائي.

بَپڙ باهه دا سَرتا ڪوئي تي ڪوئي چڻگ سڄائي،
 جنهن ڪون عشق جلایا جتلا، اتلا تڙيڻ چاڻي،
 ڪو پيٽا تڙي ساهه پري ڪو طوفاني ٿي ٿاڻي،
 عشق سڄا استاد مڇا، ڪو مڇ وڃ موجان ماڻي.

عشق دي آڳ ۽ چ جوين جدا، جن جبل جوالا بلدي،
ايوين دل دا ديس بلي جوين جهنگل آلا بلدي،
شعلي شعلي مورا، چلڙا، ڪر جهجهڙ جمالا بلدي،
آٿو، اُجهائو استاد اسادا سارا اتالا بلدي.

عشق بزار دي چيز نهن ڪر خرچ گهنيجي ناڻي،
عشق علم دي سند نهن جي ڪو عالم پڙه پڙه آڻي،
عشق بجنسي باه بخاري، جيڪو پڇي مڇي سو ماڻي.

اک اک نال ملاوڻ سولي، دل دل نال رلاوڻ اوکي،
تيلي نال بي بيلا بلدي، لڳ گئي آڳ اجهائو اوکي،
عشق لڳا استاد بخاري، جيري جند چڙاوڻ اوکي.

تون بي قدرا تيڏي دل بي قدري، تيڏيان قاتل اڪيان بي قدرين،
اڪيان نال چمان ته بي چمن نه ڏيون، تيڏي پير ديان تليان بي قدرين،
تيڏي پير ڍڪن، ڏس ڪونه ڏيون، تيڏي ڳوڻ ديان ڳليان بي قدرين،
سر ڦاڙ گهتان ته بي ڪجهه نه ڪين، تيڏي گهر ديان پتيان بي قدرين،
هڪ ڳالهه هوووي استاد ڪران، تيڏيان سيئي ڳالهيان بي قدرين.

ڳوڻ سڄي وچ ڳالهه هلي، تيڏي سونهن سڄڻ ساماڻي اي،
وڌ جيڏون ڪيڏون چهار گئي پر اک تيڏي ڪاڻياڻي اي،
استاد اٿاهين زاري هي جتي پٿر ٿيندا پاڻي اي.

چيچ ۽ چ چلڙا، هٿ وچ ڏاتا، ڪڇ تي چاڻهي ڪارا،
ويس ڳلابي، وڪ البيلي لڪ لڪ دا لامارا،
لاباري تي ويندي اي، استاد، لهيندي لابارا.

سنهڙي هائي ڪانگر ڪانا، سينا سنگ سڻي هن،
ڳاڙهي پير دي ڳاڱين وانگر ڳاڙهي گول ڳڻي هن،
سچ پچ انهن استاد ڏني ڪي تئين وچ چند چڻي هن.

چند ڪري چانڊوڪي آڪان، تئين آئينا چايا،
تئين ڏون سُڙهي هير گهلي مئين سوچان تئين سڏوايا،
اک ٻوٽان استاد ته پانوان، پورل چا ڳل لايا.

- (1) گاج گجي مئين آڪان ڪوئين، ڪنوڻ ڪنوئين ته اشاري سمجهان،
(2) رنگ برنگي انڊلٽ نڪلي، تيڙي چاهه دي چاري سمجهان،
تيڙي سونهن دي ساڪ بخاري، سورج، چند، ستاري سمجهان.

تيڙي سونهن ڪبوٽر سهڻا، لوڪ ڏيوِي لاماري،
شڪري تي شهباز بڪاري، جهٽ جهٽ مارن جهاري،
دل اهڏي استاد دي دلبر، تيڪون دل وچ ڌاري.

(1) ڪنوڻ: ڪمن، ڪمن.
(2) انڊلٽ: پينگهه، قوس قزح.

ڪوئي مشتاق ڪوئي معشوق ڀڳا عشق دي ڳالهه پئي هلي اي،
ڪوئي پروانا ڪوئي ميڻ بتي ڀڳا برهه دي باهه پئي هلي اي،
استاد ڪون نت عشق نوان، توڻي پل پل عمر پئي دلي اي.

انهن عشق دي ڪهڙي ڳالهه ڪران، اهو ڏاڍا بيپرواهي،
اهو جنهن ڪون باهي، باهه گهتي، اهو جنهن ڪون چاهي ناهي،
پئي سڀ شاهه، فقير بخاري، اهو عشق فقط هڪ شاهي.

انهن عشق دي ڪهڙي ڳالهه ڪران، اهو عشق عجيب لقا هي،
ڳل تي ڳوڙهي، دل وچ شعلي، اي ميڏا ڏيل گواهي،
دريا وچ استاد پلي جو، عشق اهو آڙاهي.

ترچيان نظران نال نهارئي، تيلي بال اچلائي،
ڏٽڙي وانگي ميڏي جندڙي، اتلائي پتلائي،
پڪ پريت بخاري ڳئي، تڏان مس مس چا منهن لائي.

اي تيڏي، ميڏي تشبيهي، هڪ هنڌ تي باهه، ڪپاهي،
هر ڏينهن هميشان مينهن وسي، انهن ديدان وچ دريا هي،
وچ دريا استاد پلي، الا، عشق اهو آڙاهي.

ميڏي تن من دا محبوب تون هئين، ميڏي جيون دا تون جاني،
تيڏي پريت اُجي دل دا پاڻي، تيڏي محبت ميڏي ماني،
باقي رهسين عشق بخاري، بوتا سوتان فاني.

اهين عشق ڪون ڪجهه به نه آڪو جو اهو ميڏا پڳ مٽ ياري،
اهين ميڪون ڪئي آزار ڏئي، اهو ميڏي دل دا آڌاري،
اهو عشق ڪيو پڇي باهه بخاري، باقي ڪيري، چاري.

اهين عشق ڪون ڪو به نه روڪي يارو، پلي آوي اوري اوري،
اهين عشق بنائي ڏاڍي هلڪي، جيڪي آهي ڏاڍي ڳوري،
اهين عشق دي هن استاد بخاري مئين تي لک لک ٿوري.

اهين عشق ڪون تون ته نه روڪ مٺا، پٺا سڪ دا سڳڙا سوري،
پلي تيڙي چاهت نال چٽي، ميڏي دل دي ڪاغذ ڪوري،
اهين عشق دي هڪڙي عڪس اتون، استاد دا سر، گهر گهوري.

رڪ رڪ پنڀڻيان پلڪان چون جي ميڏي ڳوڙهي نڪتي،
ڊڪ ڊڪ تڪڙي تڪڙي ڄڻ ڪي واڙ چون ڦلڙي نڪتي،
بگڙي، ميلي، ڪالي، ڪمري، ڳاڙهي، ڪڪڙي نڪتي،
ڪير ڳڻي ارمان بخاري، ڪهڙي ڪهڙي نڪتي.

وانگي گونگي مينهن نه رو، او دلڙي دردان ماري!
هر هر روون ٻال تي زالان، مرد دا روون خواري،
روندي مهت نه ملسين، رهندا ڪلسين خلقت ساري،
اڪيان مهت اتي پئو تي پئو، آت بيباڪ بخاري!

وانگي گونگي مينهن نه وس، او دردي ميڏي دل!
دردان نال نويل اڙي آئين، هولي هولي هل،
ڪنهن ڪنهن ويلي رو به ڀلي پر ڪيڏي مهل ته ڪل،
مومل مهل استاد ملي اي، مومل نال ته مل!

•

جڏان مئين ڏي مهر چون ڏها هئين ته مئين عرش عظيم ڏي اڏا هان،
جڏان نرڙ ڇڄ گهنڊ گهٽيندا هئين، ته مئين اونهي پاڏ ڇڄ ٻڌا هان،
ڪاوڙ تيڏي قيام، بخاري، ڌرتي وانگر ڌڌا هان.

•

اڄ آئين ميڏي اڳند تي چڻ آيا عرش، زمين تي هي،
رڻ ڪيڏي خوشيان، خيران ڪيتي گهر ميڏي غمگين تي هي،
اڄ رس بغيچان، بنگلان ڪون، استاد منهن مسڪين تي هي.

•

جنهن جاڳه تي تون وسدا هئين، جوءِ اهائي جنت هي،
جنهن جردا پاڻي پيوين پيارا، اهوئي ته ٿيندا امرت هي،
عشق تيڏا استاد اڪيندي دنيا، دين دي دولت هي.

•

جي تون وره وڇوڙا ڏي ويندئين ته مئين ڳلدا ڳلدا ڳل به ويسان،
اي ڏيوا ڏيل گواهي هي مئين ته ٻلدا ٻلدا ٻل به ويسان،
جنهن يار ڪتا بيتاب بخاري، تنهن ڏي وي مئين ول به ويسان.

•

ڳوٺ تڙ ٽيڙي اڄ ول ٻيلي، مٿين ڪنهن اوسر آندڻ،
پاڻي، ماني ڍڪَ رکڻ، پڇي رڃ تي پيندا، ڪانڊاڻ،
اڳ وڃ او استاد ملي، مٿين جنهن لئي مردا مانڊاڻ.

•

جيڪو پيار ميڏا خوش يار ڪري، اهو پيار ڪرڻ نهنين آندا،
انهن سهڻي ڪون ڪنهن سانگ وٽان، سينگار ڪرڻ نهنين آندا،
جي جاني نال جڙيج ڳيا، هن ڌار ڪرڻ نهنين آندا،
استاد اندر وڃ اڌمي هن، اظهار ڪرڻ نهنين آيا.

•

دل اهڙي اي، ڇپ سڪڙي اي، ٽيڙي سونهن دي پيا ساراه ڪران،
سر، ڪانهن ته ڪيا پر ڪلڪ، قلم ڪٽ ٻيلي سڀ گجگاه ڪران،
مس محبت دي مذڪور دي لئي سڀ سمنڊ تي سڀ ساراه ڪران،
هڪ وصف بخاري لک نه سگهان لک، لک الفاظ گواه ڪران.

•

سڄ، چنڊ ٽيڙا عڪس ڏنم، ميڙي عشق دا ها آغاز اهو،
جو هير ڪون لک هڪار آڪيا، سڪ سمجهه ڳهدا آواز اهو،
جڏ گهور گهٽان، ٽيڙا حسن تڪان، هن ڏيد دا هي انداز اهو،
استاد ڪون ٽيڙي عشق ڏتا، محبوب عجيب اعزاز اهو.

•

(1) ميڙي سڪ وڃ ٽيڙي سوچ اوڀن، جوين ارڃل وڃ قرآن هووي،
ميڙي تن وڃ ٽيڙي نانگه اوڀن، جوين ساگر وڃ طوفان هووي،
بن جاني مٿين نون جڳ لڳدا، چن محشر دا ميدان هووي،
استاد اسادي دل لچدي، اهڙي آوڻ دا اعلان هووي.

(1) ارڃل: (اصل رڃل)

ميڏي نس نس رڳ رڳ نام تيڏا، بيا نام گهنا ته ڪوين.
 تيڏي سونهن ميڪون چا سج ڏتا، ڪا ڪا گهنا ته ڪوين،
 اڃا عشق دا هن آءُ ڪيتم، انجام گهنا ته ڪوين،
 ڏي دوست بخاري، دولت دا انعام گهنا ته ڪوين.

تئين لک لک ميندي رات مڪي، ميڪون باک ٿي دي لات ڏسيا،
 تون ڪهڙي خوشبو لانداهين، سو واسيل تيڏي وات ڏسيا،
 غم تيڏا غمگين بخاري، جن ٿل ڪون گهر - گهاٽ ڏسيا.

مئين ملڪ عدم دا رهواسي، ات عشق تيڏي چا آندا هان،
 جوين ٿٽڪي چرڪون چوڙ مڃي، اوين تئين بن مردا ماندا هان،
 دل وندري من استاد ميڏي، تيڏي ڳالهه گهڙي گهڙي ڳاندا هان.

چپ انگور، اڪيان بادامي، ڳل گدري ديان ڦاڪان،
 چهبڪ چيلهه تي نازڪ پانهان بيد مشڪ ديان شاخان،
 باغ بدن استاد بخاري، خوشبو محبت آڪان.

گفتي گل گلاب دي، تيڏي، خاموشي خوشبو،
 (1) تهڪ ڏيون تان ٿليان گونجن، پٽڪين تان بينجو،
 حسن تيڏا استاد ڏنا هي هر پاسي هوڻو.

مئين ڪٿلا آڏا گدلا هس، سڪ تيڙي صاف شفاف ڪٿا،
 مئين هوڙي، ڏاڍا ڏوهي هم، پر محبت مُرڪ معاف ڪٿا،
 استاد دي اڻ ڪٿ تانگهه پڇي پئي تيڙي گهر دا طواف ڪٿا.

ميڙي جهول ۽ چ سيلهي ڪندي هن، تئين ڦرڪا ڦير ۽ چ ڦول ڪٿي،
 ميڙي پيلي، نيلي خيال بدل تئين ڳاڙهي يار ڳنول ڪٿي،
 بيتاب بخاري دي گفتي، تئين محبت وچ مقبول ڪٿي.

تون، ميڙي دل دا دلبر هئين، تون ميڙي دل دا تڙڪڻ هئين،
 تون، ميڙي ديد دي عيد وڙي، تون، ميڙي جند دا جيوڻ هئين،
 ڪيا آڪان استاد الا، تون تان ميڙا مٽري ڍولڻ هئين.

تون، ميڙي سڪ دا سندلا هئين، تون چچسين لڇ لڇ مر ويسان،
 تون نال هووين پڇي ڪيا پروا، مئين باهه دي دريا تر ويسان،
 جوين نينهن بخاري لاتا هم، توين تئين نل توڙ بي ڪر ويسان.

ڪوين وسدا باغ اجڙ دا هي، اها بات سئون برباد ڪئون،
 ڪوين رڳ رڳ رندي رڙدي هي، تفصيل سئون فرياد ڪئون،
 مجنون ڳيا، ميهَر نه رهيا، هن عشق پڇو استاد ڪئون.

هڪڙي باهه ڦڪي هئي مئين بي، هڪڙا پيار ڪتا ها،
ڪاريهر ڪون چاهه وچون چا، ڳل دا هار ڪتا ها،
دوڪا ڪا استاد بخاري، ڪوٽا يار ڪتا ها.

•

جنهن دا نام وچوڙا، گهندي چرڪي سپ دا چوڙا،
جيڪو پيو تنهن دا پيت ودي، اهو قاتل زهري ڪوڙا،
جنهن گهر وچ استاد وچوڙا، تنهن وچ گهوڙا - گهوڙا.

•

هڪ ٿورا سڪڻين نيٺين دا، پيا ٿورا دل دي دڪ دڪ دا،
(1) هڪ اوجاڳي دي آڳ ٽمي، پيا گوگا واچ دي ٽڪ ٽڪ دا،
مجبور بخاري مر ويسان، سئو سال جيوان ته بي سڪ دا.

•

تون ڇڏا پئين مئين لڇدا پيا، ڪنهن ڪنهن ڪون روڪ رکيا بي نهين،
اڃ آچيئي زهر جدائي دا، جو آڳ وچ مئين ته چڪيا بي نهين،
استاد ڪڏوڪا مر بي چڪس پر ميڪون لوڪ لڪيا بي نهين.

•

ميڏي ڪوڪ، ڪلام ته ڪجهه بي نهين، اهي تيڏي شوق دي ٿوري ني،
اي جي ايڏي ميڙي يار مٽي، اهي گهور تيڏي دي گهوري ني،
عشق رڱيا استاد ميڪون نه تان ميڏي ڪاغذ ڪوري ني.

•

جڏان تيڙي در وچ ديد اڙي، تڏان شهر گهمڻ نه ٿي آيا،
جڏان تيڙي عشق دي چوٽ لڳي، تڏان پوڳ ڪرڻ نه ٿي آيا،
عشق لڳا استاد لکيا نه تان شعر لکڻ نه ٿي آيا.

اي ڪم تيڙا اي غم تيڙا، ميڪون تيڙي ڪم غم، دم دم
گهنڊ گهٽيندڙين زخم رسيندڙين، مُرڪ مڪيندڙين مرهم،
آندي ڏيندڙين عيد بخاري، ويندي ڏيندڙين ماتم.

مئين ته پاڳل هان يا بادل هان، ڪٿ ڪلدا هان ڪٿ روندان هان،
جم دل تي نڙ ڳئي دردان دي، مئين رورو ڏوڙ ڪون توندان هان،
بي چير بخاري نچدان هان جڏان آهندي هيچ ۽چ هوندان هان.

اڳوڻ ايجهي سوچ نه سڏ هئي، پرتل پيار بي رُس پوسن،
وهسن ڳل تي ڳاڙهي ڳوڙهي، ڪالي ڪپڙي پُس پوسن،
ڪهڙي خبر بخاري ميڪون، ميڙي قرب بي ڪُس پوسن.

دل دبان ڏوڙان دل وچ ڊوڙيان، اکر نڙي وچ اڙ پئي هن،
ڏند پڪوڙان، سڏڪي روڪان، ته بي ڪي ڳوڙهي ڳڙ پئي هن،
ساڀيان وچ استاد بخاري، ميڙي سڀني سڙ پئي هن.

بالان وانگر رو نه ڏهاڙي، ايڏاسارا ڀال ٿي پئين!
سالو سال پڪار پرين ڪون ساڻا تون انهن سال ٿي پئين،
تيڙا عشق بحال بخاري، تون ڪيون اين بيحال ٿي پئين.

مئين رووان ميڙي اک رو وي. دلبر ميڙي دل رو وي،
 ڏيوان ٽهڪ تان نڪلن سڙڪي، ڪلدي حال تي دل رو وي،
 عيد آوي اڄ سا به بخاري، بلڪل مئين نل مل رو وي.

•

چُپ چَپين تي، ڳوڙهي ڳل تي، پنبڻيان اڪڙيان پاڻي،
 حال تيڙي احوال ڌڻي ڪهڙا حال پڇان مئين هاڻي،
 وانگي گونگي مينهن ڏهاڙي، روج نه ڪر دل راڻي!
 مئين دعاگو استاد بخاري، شل مل محبت ماڻي!

•

آڪير دل ڪون، سُور اندر دي، هولي ئي پر سل ته سهي،
 آڪيس: ڏاڍي اونداهي هي، ٿولائي پر پل ته سهي،
 سونهن سڙيا استاد بخاري، سُولي سامهون هل ته سهي.

•

پُچيس سُور ته رو پوسان، نه تان اُون ته نٿائي وتدان هان،
 اي ڪنڌ ڪلهي تي ڏيک نه پُل، مئين قرب ڪٿائي وتدان هان،
 مَر بي چڪس استاد بخاري، جُوڻ مٿائي وتدان هان.

•

ڪل ڪل روڪ نه رووڻ، ميڙا، ڳڙ ڳڙ ڳوڙهي وهه ويسن،
 سَو سَو صدمين پوڳڻ والي، اي هڪ سُور بي سهه ويسن،
 نيٺ نڪلسن روشن ڪرڻين، ڪالي بادل لهه ويسن،
 چُٽ ويسن سڀ سُور بخاري، باقي رهڙان رهه ويسن.

•

روح چون ڪوئي ڪاڇ نه ٿيسين، آب چون اڳ بنا ته منان،
صبر چون ساڻي سوپ نه ٿيسين، نند چون جاڳ بنا ته منان،
اوڳيان ڳالهيان ڳا نه بخاري، روڳ چون راڳ بنا ته منان.

تئين جو اڪيا زوري ڪل، مئين ڏک دي هوندي ڪل به ڏنا،
ڪلدي ڳڙ پئي ڳوڙهي ڳل تي، پيني منظر تئين به ڏنا،
محرم وچ استاد بخاري، ڪاڇ خوشيان دا ڪنهن نه ڪتا.

سڪدي سڪدي عمر ڪتي پر، سڪ نه لٿي ميڙي سڪ دي،
دونهن وانگون دل پئي دڪي، تئين سڏ نه لڏي ميڙي سڪ دي،
جيوين پهتي پيري تيوين تڙپ وڌي ميڙي سڪ دي،
ڪنهن بي ڪڏهن استاد بخاري، ڪت نه ڪتي ميڙي سڪ دي.

دم دم تيڪون دعائين ڏيندان، جان جواڻي ماڻي!
دل دي بر وچ باغ، بهاري، تيڙي سونهن ساماڻي،
ڪنوڻ ڪچ تيڙي ڪلڻ دي تجلي، ڪڪر ڪچ قرب ڪهاڻي،
رڳ رڳ نال بخاري تيڙي، سڪ چڪ سوگهي واڻي.

آ جو سڻايا قاصد ميڪون، ته يار ڪيا ميڙا ڏکي،
اڪيم: آسان، سڏڪ سڻسان، ڪيڏا ميڪون تيڙا ڏکي،
آ تان ڪيون استاد بخاري، جنهن ڪون جيڏا ڏکي.

صبح سڻايا قاصد ميڪون، ته تيڙي مئين تي مياڙي،
سانجهي آسان، آپ اليسان تان ميڙي تئين تي مياڙي،
هوسين ڪا بي ميار منڻ لئي، اي استاد تيارِي.

•

تو هنئين ميڙي دل دا دهڪا، تئين نل ليڪا ڪر نه سگهان،
تون ائين ميڙي ساهه دا سهڪا، تئين نل ليڪا ڪر نه سگهان،
تون استاد دي سر دا سودا، تئين نل ليڪا ڪر نه سگهان.

•

”هڻ رُس ويسئين، ننڊ ڪس ويسئين،“ ڌڙڪي دم دم ڏي نه مٺا،
”مُهن مَت ويسئين، دل ڦٽ ويسئين،“ جيري ڪون جم ڏي نه مٺا،
عيد ڏٽي استاد ڪون هٿ وچ، هڻ تون ماتم ڏي نه مٺا.

•

جهڙا تيڙا جلوا جاني، اهڙي جوڙ جواڻي هي،
اک تيڙي وچ عشق ديان ريڪان، لب تي قرب ڪهاڻي هي،
مُرڪ پڪيڙي مهڪ گلان دي، هر شئي خوشبو هاڻي هي،
عیدان ڪر استاد بخاري، تيڙي ديد اگهاڻي هي.

•

اڄڪلهه دل دي اوتاري وچ، چاهت چُلهه دي ڏيري هي،
وچ ڪا ڪا، ڪٽ ڪٽ چڻنگ پڇي نه تان باقي ڪوسي ڪيري هي،
ڪل ڪل عشق استاد اساڏي، دل دي خاک ڪنڊيري هي.

•

تيڙي ديد دنالي لڳ ڳئي، ميڙي ديد ڏڪائي،
پل پل تڙبي ول ول ڪوڪي، هن دل دردان هاڻي،
ا. مل، دانهن بخاري دي سن، آ. گهٽ باهه تي پاڻي!

•

هڪڙا عاشق اڻي اک ڪون، هرهر جهڻڪ جهلي پيا،
پاڻي هار نه پڙڪ ٿڌي ڪر، ٻالن چوڙ ٻلي پيا،
مڇ مڇي وڃ پل ته بخاري، ميڙا عشق ملهي پيا.

•

هڪ عمر ته سڪدي سرڪ ڳئي، ميڪون عمرين يار هزار هوون!
هر عمر ۾ راتيان ڏينهن رڳا، ميڪون قربان دي ڪم ڪار هوون،
استاد بخاري دل اهڏي، هڪ يار هوون ٻئي پيار هوون!

•

ميڙي جند دي جان تون آئين، تون ميڙا نور، نظر هئين،
تون ميڙي دل دا سندلا جاني ميڙي جگر دا پر هئين،
پيار دا مئين اوتار بخاري، حسن دا تون پرور هئين.

•

غزل

يا ميڏا عشق چقمقي هوسين،
يا تيڏي تلِ ۽چ دلڪشي هوسين.
همسفر اُهندا روپ پچدا پئين،
گهٽ چون گهٽ حسن يوسفِي هوسين.
جستجو، چنڊ دي، چڪوري ڪون،
گفتگو: سمنڊ دي گجي هوسين.
جنهن نه ڪيتي گناه جوين وچ،
تنهن دي پيري لڄي - لڄي هوسين.
رستي پاڇي سُرَن بلائين ٿي،
شهر دا شاه سامري هوسين.
تيز جهئونڪا لڳي چلي الڪا،
ڪئي لڱا سِڪ اٿي ڪڙي هوسين.
مئين ڪيا استاد انهن دي پير چميئي،
تيز چولي چهي ڪنڌي هوسين.

دل وڇوڙي ٻال چوڙي، حوصلا لڇدا نھين،
زلزلا، ڌرتي ڌڙيندي، آسمان ڌڌا نھين.

اک ۽ چ ڳوڙهي سي بي تيڙي روبرو موجود ھن،
جھڙ ۽ چ پاڻي، سجھه دي ترڪي تي مٺا سڪدا نھين.

اک ٻڙي پئي اي تي مين ترڊا وتان، حيرت نه ڪا،
سمند وچ سوئي ٻڙي، ٻيڙا وڌا ٻڌا نھين.

ڪوڙ دي بيعت نه ٿيسين ڳتري ڳتري ڪر گهٽو،
تڪري تڪري تي تان سگھدي پر جبل جھڪدا نھين.

عشق توڙي مشڪ دي تمثيل جھوني ٿي چڪي،
ظلم توڙي زور پردي پوش وچ لڪدا نھين.

گھٽ چون گھٽ ڏيندي دلآسي، وڌ چون وڌ ڏيندي دعا،
ڪنھن ڌڻي تڪليف تيڪون سو سڄڻ پڇدا نھين.

منھن ڳڱيل گولي برف دي، سيني ھن جوالا مڪي،
چپ ڪتي بيٺا هي سيڪو، خوف وچ، ڪلدا نھين.

عشق آڳ استاد لاتي، ٻال ٿي ڪوڪان ڪوين،
باهه صحرا ٿي به ويندي، دونھن ٿي دڪدا نھين.

○

دل دي آڪڻي، سڪ سڪ هڪڙا دوست ڪٽم،
انهن دي سانگي، ديس سڄا ڇا دوست ڪٽم.

دل دي شهر ۽ ڇ گهر گهر وسدا دلبر پئي،
اڀڻي وجود دا چڻا چڻا چڻا دوست ڪٽم.

هڪ دنيا تي هڪ انساني روپ سڄاڻ،
اوپر، اولهه، گورا، کالا دوست ڪٽم.

اندي ويسه، اوندهه - گپ ۽ ڇ آڻ گهڻيا،
نڪ چون نڪلان، شڪ دا شڪلا دوست ڪٽم.

جهڙي جهڙ دي دونهي اهڙي ميڏي رقيب،
جهڙا روشن سورج اهڙا دوست ڪٽم.

ميڏي پارون خوشبو انهن کون تحفي ڏيندي،
انهن دي پاڙي دا باغيچا دوست ڪٽم.

نازڪ بت کون، ڪوسي ڌوڙ تي ڏپ نه لڳي،
تڙي هير دا هڪ هڪ، جهڻونڪا دوست ڪٽم.

دل دي سڌ استاد ڏٺم مردي ئي نه،
جڳ جڳ جيوڻ والا جذبا دوست ڪٽم.

هر شعر نال باهه پليندا وتان هان مئين،
اونده گندي، صديان دي اجهيندا وتان هان مئين.

هر وقت هت هوا چ هليندان، چريا نه هان،
”طوفان، او او،“ سڏيندا وتان هان مئين.

او زهر، شهر شهر پليندا وتي، آتي،
ترياق، چئونڪ چئونڪ ونديندا وتان هان مئي.

تاريخ ڪون جهلو نه چتا انهن طرف تڪي،
گهر گهاٽ دي اگهاڙ ڍڪيندا وتان هان مئين.

ڦٽسن جواب، مينهن جو وسسن عذاب دي،
هر سوچ وچ سوال چئيندا وتان هان مئين.

انهن ديس دي گلين دي گلين تي نه دز پوي،
او هير، تڪين تون ڏور چنديندا وتان هان مئين.

سڏبا وتان ها سور سڄا ڏينهن حال دي،
آئيندا ڪجهه سنڀال، اليندا وتان هان مئين.

ماتم چ عيد، عيد ۽چ ماتم، ملاوتان،
ماحول دا مخول مئيندا وتان هان مئين.

انهن جند دي يا سنڌ يا سنسار دي هوون،
استاد ايڻي سور سليندا وتان هان مئين.

جي تون ڪلڏئين ته مٿين موتيان ۾ ٿلڏا پيان،
جي تون روندئين ته مٿين ٿانڊئين تي ٿرڏا پيان.

ڊڄيندن نفرتان دي دهشتي دوڏي،
محبت، آ، تيڏي جهولي ۾ لڪڏا پيان.

ڪو دم اهڙا جو اڏا ويندان عرشين ڏي،
ڪو دم اهڙا جو اڀي دل ۾ ٻڏا پيان.

ڪچهري دي لڳي اي پاڙ ڪلهه لاکون،
ڪٿان مجنون هوسين يار، پڇڏا پيان.

مٿين شاعر هان، نهين هان بادشه پورس،
ادب دا ڪنڌ جهڪ پوسين جو جهڪڏا پيان.

اي وجهه مائٽيم لڇدي، ترپدي، ڳاندي،
اڃا هڪ پيا بي موقعا يار ٻڏا پيان.

اندر استاد احوالان ديان آڳان هن،
خيرداري ڪرين دلدار، ڪلڏا پيان.

تئين جو آڪيا: ميڪون تيڙي ولولي وڻدي نھين،
منهن تي ڪنهن ڪوڇهي ڪون بي ڪوڇها مٺا اھدي نھين.

ضد ڪرڻ دي ڪيا ضرورت، ڏينهن اي ”ڏاڍيان“ دي هن،
مئين مٺيا ميڙي نھين پر تون بي من تيڙي نھين.

ڪي ڪلشنڪوف ڪي بندوق، هن ڪينون ڪران،
منهن پڪا ڪر سھ وڃا، محبوب دي مھڻي نھين.

ڪارزاران وچ بزاران زندگي ديان ڪل ڳيان،
اي شھادت تي شجاعت شھر دي سودي نھين.

اڳ لڳ سگھدي اي جڳ ڪون، باغ ڦٽ سگھدا نھين،
ڳوڙهي اي مظلوم دي هن، نار دي لوڻي نھين.

ڪنوڻ تيڙي، مينهن ميڙي، شاھدي ڏيسين پڪي،
تيڙي جلوي ميڙي جذبي ماڻ ڪر پيئي نھين.

مسئلي استاد محبت دي ڏڪئي ڏاڍي ڏڪئي،
پر نه ٿيون حل هٿون تيڙي اڃا اهڙي نھين.

ڳولو، ميڏي زندگي ڪٿ هي!
 ٻلدا ٻيٽان، روشني ڪٿ هي؟

دوستان دي ميڙ وچ فتني،
 تنهن دي معنيٰ، دشمني ڪٿ هي.

گهگه انداري ۽چ گهڙڻا هي،
 چند چوڙو، پر بٽي ڪٿ هي؟

ڏنيڻا هي واچ ڏائڻ ڪون،
 ريت صحرا دي تتي ڪٿ هي!

زهر يا زم زم ولها ڏيئو،
 ڪجهه بي هي ميڏي پتي ڪٿ هي؟

لفظ وتدن چورڙي رلدي،
 او بخاري، شاعري ڪٿ هي!

سونهن سڌائين، عشق هميشه جوان جوان،
سڀ ڪجهه هوسين، هاڻ نه هوسون اسان، تسن،

وقت پيا وڃسين، نينهن پيا نچسين ٿي، ٿڌي،
سُور، سرور دي نغمين هوسن روان دوان.

جو ڪجهه هي سو ٿيڏا، ميڏا وجود هي،
نام بڙا پر دهم ويران هي، زمان، مڪان.

ڪنهن به سبيل دا مالڪ ڪوئي خضر نهين،
آب حيات دا هوڪا دوڪا جتان ڪٿان.

معاف ڪريا وي، مئين نه فرشتا هان نه خدا،
دردان ماريآ آدم زادا، لچان، پچان.

عشق بغير استاد لڳي پيا اجهيا اجهيا،
لڳ سگهدا هي سجهه ڪون گرهڻ ڪڏان ڪڏان.

احساس ڪمٽري ۾، عزيزو، آنا نمهين،
 مين ڌوڙ ته بي اڏام اڪيندان فنا نمهين.

صحرا نه ٿوڪ، ڪلڪ نه ملسين، نظر ته هر،
 خط، لک ٿي لکيسان، نه ٿي خوش، پنا نمهين.

هڪ آس هئي جا وقت ڇا ڪيتي ڳي ڳي،
 هڪ ڀروسا سو ڪوڙ ڪيون ماران، پنا نمهين.

مين روح ڪون منيندا ايوين سچ پڇو جيوين،
 الله ڪون سڃاڻا توڻي آشنا نمهين.

تارئين تي ديد مست، ڳلين تي ڦرن سڌان،
 هڪڙا وجود سو بي شدا هڪ منا نمهين.

ڇت سر اتون فلڪ دي، افق چو طرف پتان،
 استاد، چن وڃي ڪو ڪڪان دا چنا نمهين.

پٽڪڊي زندگي وٽي ميڏي،
هر گهٽي ڄڻ تان هئي گهٽي ميڏي.

مهربان نان تيڏي دي ڇان مين تي،
آسمان ڪونه ها چٽي ميڏي.

منهن دي مايوس هئي مهاندي سڀ،
آس توڻي هئي آربي ميڏي.

چرڪ پر عرش پرڪ پٽي ڳيا،
آه نڪتي نه هئي سڄي ميڏي.

يار پٽڪيا تان ڪنهن دي نيڪي هي؟
ڳالهه ڪيتي پئي اجنبي ميڏي.

رات دا سوچ: ماڪ، چانڊوڪي،
ڏينهن دا ذات: ڌر تتي ميڏي.

لفظ استاد سُرَت ديان لاتان،
سوجهلا سچ دا شاعري ميڏي.

ٽيڏي ميڏي رشتي ٿي پئي،
 هٿ دي ليڪي رستي ٿي پئي.
 لڪ لڪ پٽڪي عشق ڪٿي هئي،
 جٿ ڪٿ جلبي نعري ٿي پئي.
 فرش، فلڪ ڪون پاڪر پاتي،
 گول افق دي گهيري ٿي پئي.
 هلچل ٽيڏي حسن مچائي،
 جل ٿل ميڏي جذبي ٿي پئي.
 مينهن ديان بوندان، ريت ديان ڪٿيان،
 اي تان آسا ڏي بوسي ٿي پئي.
 دلبر دي ديدار، الاڙي،
 سهنجي، ڪيڏي اهنجي ٿي پئي؟
 مايوسيان دي ميت ڀروسي،
 بريٽ وچ باغيچي ٿي پئي.
 اڄ آڃا استاد جهنگاري،
 دل دي دهڪي واڃي ٿي پئي.

ميڙ ڪيڏا، مڙا نهين آندا،
سمند چون جر مڙا نهين آندا.

ميڪون تيڙي سرور ديان آسان،
مئين ڪيون آڪان مڙا نهين آندا.

واعظا وعظ تيڙي سڀ سچ، پر،
پروسا خوامخوا نهين آندا.

ميڏا معشوق ڪو خدا تان نهين،
ڪيون نظر هڪ دفعا نهين آندا؟

چنڊ ڪرڻين مڪي او آندا پئي،
اي سنيها هوا نهين آندا.

آپي ازخود بڻيا خدا، مادا،
سمجھ وچ مسئلا نهين آندا.

عيد استاد عيش دا موقعا،
سو بي اهندي سوا نهين آندا.

ميڏي مرضي جڏان ٿيسين تيڏي مرضي جاني،
ميڏي احسان ڪون لڳيسين تڏان ميندي جاني.

ساهه دي ڏور اها چو ڪٽيندي وتدي اي زوري،
وقت رک چوڙي هي انهن واچ ۽چ ڪٽنچي جاني.

مين جو مرڊا هان انهن تي، تان اها نوين ڳالهه نهن،
اوتان ڌرتي هي ميڏي ماء ميڏي جيبي جاني.

ڪُنڊ مسجد دي لڪا، سوچ ۽چ حوران چمدي،
شيخ دي مٿين ڏٺي هي رات دي شيخي جاني.

موت دي پيد دي هڪ بيت ۽چ تشريح ڪران،
زندگي دور چون ٻئي دور ۽چ پهتي جاني.

پيار وٽڪار لڳاتار بخاري رهسين،
ساهه پرواز بي ڪر ويندا هي پنچي جاني.

مهل ڳئي ول مشڪل آوي،
تل دي گئي سو چوٽان کاوي.

جنهن دي اک وچ چمڪي بجلي،
خير گهرو شل خار نه کاوي.

ميلي چند، ستاري اپ دي،
اجلي ٽيڙي گج دي کاوي.

الف اگهاڙي ميڻ بتي ڪون،
ٻالو شعلي ڪپڙي پاوي.

لاهي پاھي قهر ودا هي،
انهن ڪون آڪو ڪجهه شرماوي.

حشر بخاري موت نهين هي،
هڪر ڪيون پلي هرهر آوي.

تون جو گم ٿي ڳڻين ميڏي نظر دي اڳون،
ڄڻ تان رستا ٿيا گار گهر دي اڳون.

آس ميڏي ٽسي انهن دي در تي ڳڻي،
ڄڻ تان ريتي ٽتي آهي چر دي اڳون.

ڏور ڪٿلا بي رهسين ته بي روبرو،
منهن هميشه ڏکڻ دا اتردي اڳون.

اک اُٺي هي گهڻا، يا جلي دل گهڻا،
فيصلا ايه ٿيسين جگر دي اڳون.

شوق ميڏي تي ڪيڏا پيا جلدي اجل،
ڪڪ نچدا پئي بلدي اگر دي اڳون.

جيڪو خود ڪون سرافيل سڏ ويندا پئي،
انهن ڪون آئون بخاري امر دي اڳون.

يلي ميل مڇا محفل وڇ،

تون تان پٺيان هٿين ميڏي دل وڇ.

مٿون مينهن لڳي هيٺون اڳ ڏڳي،

ڪر عشق مدد مشڪل وڇ!

هڪ حسن آها ٻيا عشق آها،

ڪيا مهڪ آهي محفل وڇ.

دل، اڌر چنبرڙ ڳئي ابرو ڪون،

هٿي ڪشش غضب دي قاتل وڇ.

دل، عقل دي لڙهه تان لڳي هي،

شل ڪم نه پوي بزدل وڇ.

سڀ ساگر هن سڀ صحرا،

استاد دي هڪڙي دل وڇ.

لاش فردوسي دا نڪتي، پهچ ڳيا انعام هي،
 او ڳئي تاسي تڙيڊي، دريا ۽ چ پاڻي ڄام هي.
 سمنڊ اُتي بيڙي ٻڏن پئي، چند دي ڪرڻين نچن،
 شهر شهنائين وڃن، انهن ڪنڊ وچ ڪهرام هي،
 مين پيمبر پيار دا، تون حسن دا پرور حضور،
 جو اشارا تئين ڏتا، مئين تي لڻا الهام هي.
 جو نه پُچ سگهڊي ستم ڪون جو نه پچ سگهڊي تان ڪيون،
 وقت ڪيا، قدرت ته ڪيا چن جڳ سڄا گگدام هي.
 عشق وچ استاد ڪجهه روپوش ٿي رهڻا پيا،
 پئڻر ميڏا نام ڏوجها، انهن دا نان گلفام هي.

دل تي ماريا رقيب راتاها،
وار، ياران دا مئين سجاتا ها.

دید، دل کا گئی تو نہیں دوکا،
دوست کون حسن دا لبادا ہا۔

ہار یا جیت یا قصائی تم،
زندگی ہر قدم تواتا ہا۔

دل دا ایمان، عشق ڌرتي هي،
آسمان نال اک دا ناتا ها.

ای تان جگہ لگا تندا ناتک،
حشر کیا ہا وڈا تماشا ہا۔

جوش وچ ہوش ایوین جوین کون،
نینگرا تیز پیر ننڊا کا ها۔

حشر ٿيوي الله بي هووي،
اي بي انسان دا ارادا ها.

حُسن، هیروشیما بخاری ها،
موت، اُنهین تی وڌا تماکا ها.

سونهن اڄ مٿين نال سرگوشي ڪتي،
 عشق ڪيون اختيار خاموشي ڪتي؟
 سمنڊ لڇ پڇ، وائڙا ٿي واءِ پڇيا،
 او ڪٿي جنهن دنيا من - موجي ڪتي؟
 چند دي ڪرڻيان ڪئون لک لک ڪيڏي،
 خوشبو ويندي، هير دي پوتي ڪتي!
 رات وه هٿي، ڏينهن چڻ ترياق ها،
 روز شب پئي شوق، مينوشي ڪتي.
 هار، تارئين دي گهتان ڪيون مانگوين،
 لفظ پوئيندا وتان موتي ڪتي.
 ها، زوال آسين تان ڪنهن ڪون واعظا،
 ٻن خدا ٻئي ڪنهن نهن چوڻي ڪتي.
 رنگ له اڳلي عقيدت دا ڳيا،
 پئي قدامت ڪجهه نه ڪجهه پوچي ڪتي.
 (1) ها، قلو پٿرا هووي، ”ڪنڙو“ هووي،
 سونهن هوسين حالتان شودي ڪتي.
 انڌ، اونداهي اڳون استاد، پر -
 چاه هي چوقير چانڊوڪي ڪتي.

هانءَ ڇ شهنڀان وڃن، هُرڪُر بي هي،
 سمنڊ دي گج گج ۽ ڇ ڪا سُس پُر بي هي.
 ٻه ڳلانءَ ڇ چمڪدي تاري چُمان،
 سيڇ پُون دي، چنڊ ڪُون پاڪر بي هي.
 سوڙهه سوچين ڪون چپيندي هي توڻي،
 فرش گهر هم، عرش دا اڳر بي هي.
 شعر سُڻسين هار دا يا جيت دا،
 سوچءَ ڇ سانجهي بي هي ساجهر بي هي.
 سَت ڌَتم تاريخ ڪون، ساهت هتون،
 وقت دي چاتي تي ميڏي چُر بي هي.
 ڪلهه مئين تيڏي دل دا دَهڪا سُن گهڏا،
 اڄ تان تيڏي چَپءَ ڇ ڪا چُرپر بي هي.
 سمنڊ ڪُرڪر ڪر ڌڻيان ڏون، ٽٽي ڪڙيان،
 ٿر دي گهر گهر ۽ ڇ تڏان گهر گهر بي هي.
 جام، جاني هن، بخاري ڍر نه ڪر،
 ساز ڪون ڪپدي چڙڻ جو سُر بي هي.

تئين تان اپڻي دل دا پڻي هوڪا ڏتا،
مئين ڪٿان آڪيا ته تئين دوڪا ڏتا؟

ميڏي دنيا چرڪ ڀر سڪڙيج ڳئي،
نرڙ ڪون تئين گهنڊ گهت ليڪا ڏتا.

واعظين لوڪين ڪون پڻي جنت ڏتي،
ميڪون بي محبوب گلدستا ڏتا.

سونهن جو سڪ ڪون چهيا، ميڪون لڳا،
چنڊ پڻي مهراڻ ڪون بوسا ڏتا.

باغ وچ بي حسن - دشمن رهندي هن،
بو ڪون ٿيلها، گل ڪون چرڪا ڪنهن ڏتا؟

سچ - سوچان، ارتقا ديان روشنيان،
مئين نوئين نسلين ڪون اي ترڪا ڏتا.

عقل دي استاد الڪي ڪوڙ هن،
عشق ڇا ارڏا، جوان، جذبا ڏتا.

سمنڊ ڪشادي اڄ ڪيون ميڪون ٽپڪي لڳدي!
جنگ جبل پئي ريت دي چرتي ليڪي لڳدي.

هڪ اک ڏيڪان رات دي پاڇي اجلي اجلي،
بي اک ڏيڪان سج دي شعلي ميلي لڳدي.

تڪڙي تڪڙي دؤر گذر ڳئي، صديان گذريان،
اڄڪلهه لمحي دل تي رڙهي چڪڙي لڳدي.

جيون زهر اڪيلا پيٽا، پيڙان ڪا ڪا،
موت پڄاڻا ماڻهو مڙ دي ميلي لڳدي.

خوشيان، رنج تان ڪا شئي ڪانهي، ميڪون جاني،
موت، حيات بي ٿيڏي ناز تي نخري لڳدي.

اڳهه اڳهه چهره ڪتلا اڳهسن تاريخان،
ول ول ويندن ڪالي ڪالي لينگهي لڳدي.

خواب ۽چ روشن خوشبو ٿي تون مل ويندئين،
جاڳ ۽چ ميڪون هيردي جهڻونڪي سرهي لڳدي.

بعضي پاڻي، پاهڻ مئين نل حال ونڊن،
بعضي يار، بخاري ٻوڙي گونگي لڳدي.

اي جو اڪيندا پيا هان مئين شاعري ڪتي،
جل جندڙي ڪچهري وچ روشني ڪتي.

مجنون نال ليلي جهڙيان جنان ڪتيان،
مئين نال اهڙي تعدي انهن زندگي ڪتي.

اي ايڏي ڳالهه ڪانهي عاشق گهڻا نه پڌ،
مجنون جهڙي پاڳل بي عاشقي ڪتي.

ماحول مرده دل هي انهن شهر دا تُسان،
بازار چون چليا وي زنده دلي ڪتي.

وَت وقت ڪا وڃائي آئي، نه ته ڀلا بتا،
ڪنهن ڪون ڳليندا وتدئين سورج بتي ڪتي.

سهڻي ٻڏي تان پڇتا دريا ڪرڻ لڳا،
سسئي مئي تان توبه ريتي تتي ڪتي.

مقتل حسين ميلا، سولي جهولا لڳي،
ڪيڏي تان حق پرستي هي دلڪشي ڪتي.

دل دا سُرو وڇڙيا، نيڻان دا نور ڳيا،
انهن ڏينهن تون بخاري اونڌي منجي ڪتي.

جي ويندئين تان پاڻي ڳرائي وڃين ها.

جي ٻالي آئي تيلي تان لائي وڃين ها!

گهڙي ميڙي دل نال ويندئين ته ڏيندئين.

اڳوڻو حياتي بي چاتي وڃين ها!

(۱) وڳي شعلي ڳاڙهي، ميندي ڳوڙهي ڳاڙهي.

ڏني شمع حورين دي شادي وڃين ها.

فراقان ديان چوٽان اڪيلا پيا کاسان.

ملاپان ديان کنڊان تان کاڌي وڃين ها.

اڳون چند آهندي گهڙي گهند ويندئين.

اي چهري تون لينگهي ته لائي وڃين ها!

اٿي ڪنهن نه ڪنهن ڪنڊ، جنت بي هوسين.

جهنم دا هر محلا جاچي وڃين ها.

قيامت دي دعوت تي استاد ويندئين.

تان محشر دا سامان چاتي وڃين ها!

محبت دي آنسو ڪي سطحي نهين هن.

انهان دي اونهائي ڪون مايي وڃين ها.

ڪري حسن دنيا دا سئو ناز جنهن تي.

ايجهه عشق استاد آچي وڃين ها!

زندگي، فقط دا سال ٿي ڳئي،
اي تان ڏاڍي ڏکي ڳالهه ٿي ڳئي.

روز سودا ضميران دا ٿيندي،
قوم نيلاڙ دا مال ٿي ڳئي.

جيڪو جهئونڪا گذر دي، ٿڌيندي،
لات ڏيوي دي فوت بال ٿي ڳئي.

(1) تيڙي ڳل، وال، چولي نان ڪيڙي،
هير چن چلولا بال ٿي ڳئي.

هن تان خوشحال ماحول مشڪل،
جان اپڻي جو جنجال ٿي ڳئي.

مئين جو جهوليءَ ۾ ٿي ٻال رو پيس،
انهن دي ڇاتي بي رومال ٿي ڳئي.

بي نڪيان ڪوڙ تاريان دي سامهون،
روشنِي رات پئمال ٿي ڳئي.

شاهدي مئين تي استاد ميڙي،
شاعري، دل دا احوال ٿي ڳئي.

○

تون خدا ميڏا تي مئين موسيٰ اھس،
تئين ڪٿا تجلا پڇي مئين ڪيا اھس!

گفتگو ڪيتي اڪيان، اڱليان، چپان،
مين گهڙي ڪن واسطي گونگا اھس.

شوق ها جلوي آهي، شعلي آهي،
ڪجهه پتا هم پاري دا پٽلا اھس.

سمند ديان لهران هان تيڏيان خواهشان،
مئين اڳيئي آڳ دا صحرا اھس.

تئين چها رڳ رڳ ديان تاران چڙڳيان،
نهن ڪئون چوڻي وڳس واڃا اھس.

مئين اهو جنهن ديان تلاش تئين ڪٿيان،
تون اهو جنهن جند دا ڳولا اھس.

هوش هووم ها جي تون هوويم ها،
اڄ بي چريا ڪله بي مئين چريا اھس.

واندڪائي اڌ صدي مل ڳئي مگر،
لمعا لمعا شاهدي، ماندا اھس.

عاشقي استاد بيتابي ڏتي،
چاه ڏيسين چين، مئين اهدا اھس.

جنهن دي اک وچ عرش واليان وسعتان هوسن،
 انهن دي هٿ وچ چنڊ، سج ديان صورتان هوسن.
 ڪشمڪش وچ مٿين، تون ڪنگي، تيل وچ سوڳها،
 ها، رقيببان ڪون نياڳيان فرصتان هوسن.
 مَر چُڪيان آسان هزارين، آسمان ڌاري،
 اي سڀي تاري ٽنهن ديان تربتان هوسن.
 عشق باغي، حسن آزادي پسندي،
 تئين تي مٿين تي بيان بي تازيان تهمتان هوسن.
 سرتي ڌرتي تون تي دودا جوڌا مٿين هان،
 ٽيڏيان ميڏيان اي نراليان نسبتان هوسن.
 اڄ هوا چُهه ڳئي ميڏي ڳوڙهي پرين ڏي،
 وچ ڳلي لڳسن ڪڏهن جي قسمتان هوسن!
 ڪل نه بيجا، رو نه ايڏا جو زماني وچ،
 نعمتان اڌ تي تي اڌ تي نافتان هوسن.
 مٿين تان چاتي لاتي جيوت، موت ٿي الڙي،
 ڪهڙي سڌ هئي قربتان وچ ڪلفتان هوسن.
 شهر وچ ٽيڏي بخاري شاعري پڌري،
 حسن هوسين، عشق هوسين، همٿان هوسن.

اڄ بي آيان ٽيڏيان يادان، اڄ بي تنهائي نھن،
خواهش ۾ ميلا مڇايا ڪا اڪيلائي نھن.

ها، ڪڪر هووي، جبل هووي مڪمل ڪو نھن،
ڪنھن ۽ ڇ ڳورائي نه ملين ڪنھن ۽ ڇ هورائي نھن.

منھن ڏويسين، نڪ اڳھيسين، وال سنورسين بي ڪيون،
دوستو، تاريخ ڪنھن تهذيب دي دائي نھن.

پيار دي تاريخ اڻپوري اڃا بي ره ڳئي،
ڪا ته ڳڻوائي نه ٿين ڪا ڳالهه مين ڳائي نھن!

ڪٽلي انهن دي اک سٺي هئي، ڪٽلي انهن دي چپ مٺي،
ڪٽلي انهن دي ڳل پلي هئي، ڪنھن دي حد ڪائي نھن.

ڦوه جواني ديان ڳڱيجن خواهشان، اڻ ٿيوڻي،
ميڪون سڌ هي برف بجلي تي ڪڏهن ڄائي نھن.

سو اسادا دوست ٿي سمجھو، جيڪو دشمن نھن،
انھن ڪو سڻا سمجھدي هون، جنهن ڇ ڪوڄهائي نھن.

فرستان ملين تان آسان، روبرو ڇهسان خوشيان،
غم ڳهدا اهڙا بخاري، دم بي آڃائي نھن.

عشق اوکي راند پاڳل کيڏن،
روز پل پل ڦر بي ول ول کيڏن.

(1) بچني وچ ٿين، مٿين جا "لک چپ" کٽي،
چنڊ، جهڙ سا راند اڄڪل کيڏن.

وير: ساگر، چنڊ دي رساڪشي،
مينهن وچ بجلي ۽ بادل کيڏن.

ساريان هوندين سسيان، ڳوٺان ڳچيان،
هڪ وڏي شطرنج مقتل کيڏن.

زلزلي وچ شهر جهولا جهولدن،
(2) "ونجهوٽي" اوٽر ۽ چ جل ٿل کيڏن.

يا جڳان دي جيت يا صديان دي هار،
اي جوا انهن وقت پل پل کيڏن.

روز روز استاد دي جذبي هلي،
خواب وچ حوران، پريان ٺل کيڏن.

○

(1) هڪ راند دا نالا.

(2) سنڌي دي هڪ راند دا نالا.

مين تان هان انسان ميڏا وس نهن،
 ڪيا ڏڪان دا خود خدا ڪڙ ڏس نهن!
 جس انهن ڪون جنهن ڪشش پيدا ڪيتي،
 حسن ڪون ۽ عشق ڪون شابس نهن.
 حسن دا يا قوم دا يا ديس دا،
 ڪو بي عاشق هوندا ها دا بس نهن.
 هيٺ ڏهرين ڏي پرون ڏيوي ڏيڪو،
 ڪهڪشان ڏي ميڏي گهر دا گس نهن.
 زندگي تي موت مل ڳئي مفت وچ،
 جي نفعو ڪونهي ته ڪائي ڪس نهن.
 رقص، راڳ، انگور، بوسي لب به لب،
 ڪير اهڏي زندگي وچ رس نهن.
 دهڪدي، سُهڻين ڪون ڏيندي داد هي،
 بي پلي دل ڪون بخاري بس نهن.

ڌڪ ڏڪئي مئين ڏي ته ريدار دا ڏڻ ياد آيا،
مئين ڏٺا آپ ڏي، بيان دا وڻ ياد آيا.

وقت پوري ٿي سڀئي، خون رُني اُٺ پيئي،
ديد ڦاٽي پئي تڏان دل ڪون لڃڻ ياد آيا.

پند پاهڻ ٿي چڪس حسن گلستان اڳون،
او ٿريا، جهٽ چ پڇي ڦول منگڻ ياد آيا.

رات دي ريشمي اونداھي مٿون هڻي چادر،
پوش اتريا تان ڪليا هوش، ڪڇڻ ياد آيا.

ذڪر فردوس دا، حوران دا، طهورا دا ها،
ميڪون جوپڻ دا قسم انهن دا اڱڻ ياد آيا.

خوبرو بحث چڙيسين تان ڪريسان ڪهڙا،
روبرو انهن دي دليان دا لڪڻ ياد آيا.

گهوٽ گهوڙي تي چڙهي روڊ تي سهري، جاجي،
لاش ڪندي تي قريبان دا پٽڻ ياد آيا.

اي تان محفل هي مقامان چون مٿاڻ پوسين،
يار، جنهن مهل بخاري ڪون سڄڻ ياد آيا.

تيڏي دلڪشي تان ڳلاب هي، ميڏي عاشقي بي ڳلاب هي،
تيڏي دلبري دي صدقي، ميڏي بيڪسي بي ڳلاب هي.

ميڏي پون بهشت ضرور هي، ميڏي يار خود بي تان حور هي،
ميڏي هٿ ۽ ڇ آب طهور هي، ميڏي ميڪشي بي ثواب هي.

ڪئي چند خوف ۽ ڇ لڙ چڪي، ڪئي ڪوٽ وهم دي بن چڪي،
ڪئي شوق، شرم ۽ ڇ مرچڪي، اهندا عام نام حجاب هي.

جيڪي عشق، حسن ڪون چيان ٿيان، اهي سڀ فلڪ تي ٿڪان جڙيان،
اي جي تاري اپ تي ڪروڙ هن، اهو نيٺ ڪنهن دا حساب هي.

جيڪا لمبي لمبي هي ڪهڪشان، اها اهندي ڪنڀ ڪنڊيڙ هي،
جهتي روز ويندا هي زندگيان، اهو آسمان عقاب هي.

ميڏي دوستي دي اميد پئي، تيڏي دلبري دي اڳون لڇي،
هووي پرڻي تان جوين توين، تيڏي روبرو ڪيون عذاب هي.

ڪائي ديد سڄھ ڪون سنوان سڏا، نهين ڏيک سگھدي ڇتا ڇتا،
پلي بي نقاب شباب آ، تيڏا آب تاب نقاب هي.

انهن مُلڪ ڪون اُلي اي، ڪٽلا دوا گهڻو،
ته بي مرض گهٽ نه ٿيسين جيترو دوا گهڻو.

پردي پڇي لڳائو، قالين ڪون رکو،
پهلون تنگيان سِران ڪون پوتي پوا گهڻو.

ڏيندي او جنهن ڪون جهنڊا، ڪنڊي تي چڙه ٻڌي،
اڳوڻ اُهيڻ آگهي دي ماءُ دا روا گهڻو.

نائون تي چنيسر دي آجيان ڪرون،
ڀڳ نوڙ دي وٽائو، ڪالا توا گهڻو.

ديوان انهن چ لعنت مل ويسين ظالمان تي،
قرآن وچ بي هوسين، ڏيکو، چوا گهڻو!

اڳتي دا خبط چوڙو اي وقت هي غنيمت،
سهری هوون يا مرئي جلدی ڳوا گهڻو.

حجري ۽چ هوڏ دي ڌپ، مندر چ ڏوڏ دي،
نڪلو، ڄلو بخاري، تازي هوا گهڻو!

تئين تان ڏتا پئي قرب بي قطري قطري وانگي،
دل ڪون لڳا پئي سنڌو، راوي، دجلي وانگي.

هوش دا هٿ هي ڏاڍا لمبا، لاه گهتان پر،
اي سجه لڳدي ميڪون جڳ دي پٽڪي وانگي.

باغ گهمان پر ظالم لڪ تي جو گل ڪر دي،
ڪوڪ انهن دي دل ڪون چيري چرڪي وانگي.

ليران ليران دل ڪر ميڏي ٽيلي ماريئي،
چاهت تيڪون چُهٽيا هس مين چولي وانگي.

تيڪون جيڪو ميڏي منهن تي طعني ماري،
ميڪون لڳدي نتگي بت تي ڦٽڪي وانگي.

هن تان نه مڙسين، پيار ڪريندي ڦردي وتسين،
چول گهٽيئي دل انهن دنيا دي چرخي وانگي.

هڪ هڪ جلوي تي رک بيشڪ ڏه ڏه پھري،
جت ڪت هوسئي نال بخاري، جذبي وانگي.

آب - حيات وتدي پچدا، تَسا ڪَئي،
اي اڃ دا معجزا هي، تيڪون پتا ڪَئي.

سولی ملی یا جھولا، بوسا ملی یا پالا،
دل عشق جھوم چاتا سودا کسا کٹی۔

انسان شل نه ٿيوي اڪيان دي هوندي انڌا،
تاسا ڪڙا تلاءِ تي پڇدي تلاءِ ڪٿي؟

هر رات خواب وچ آ دل دي دوا ڪرندئين،
مئين جاڳ روز پچدان ميڏي دوا ڪتي.

رو رو صدا ڪرڻدان، ڪل ڪل نٿا چڙهندڻ،
عادت نه ٿي وڃي اي ابتي ادا ڪئي.

جيڏي وڏي سزا هئي ايڏا وڏا مزا ها،
آدم نه اڳ ڪيتي هئي اهڙي خطا ڪئي.

استاد اٿ سٽا پئي مشتاق روح آهنڊا،
ديدار دي دلآسي، هوسين ڪڙا ڪٿي.

تيڪون ڪهڙا پلا پتا ميڏا،
ايڏون اڪليءَ ڇ هي مٿا ميڏا.

اوت ڇا مين اڳون ڪڙا تان هان،
وات تي پڪ جو هي وٽا ميڏا.

سرخرو تيڏي روبرو آهس،
پيار وڃ ها پلئو اڃا ميڏا.

ساه ڇا، ڇا ٿي زندگي ماري،
موت پهتا، ته ٿيا بچا ميڏا.

پيد پردئين گهڻين دا ڪل پوسين،
ڳاله ڪر، يار، نان نه ڇا ميڏا.

ڪوڪ ٿر دي، ايي، لمي دي سڏ،
جاڳ اتسين ڪچا، پڪا ميڏا.

هڻ تان استاد ست نهين سگهڏا،
عشق، معشوق بن چڪا ميڏا.

(۱) دردِ دل کون چهي نهين آندي،
اوجا آندي آهي، نهين آندي.

سوچڻان، لوچڻان گهڻا پوندي،
اوچتا آگهي نهين آندي.

موتِ پِچّتی، او وقت - آئینا،
 کیون تان اڳتی وهی نہین آندی.

چند، سجدہ کون نہ در نہ غم ہی کو،
ایڈی ڈک کون کھی نہیں آندي۔

ٿولي استاد دل گهڙي آيم،
باقي انهن ڪڻ رهي، تهين آندي.

0

سامڻي پاڪر سڏيندي تي پڇون پالي ڏيڪان،
 چير بهرون پير وچ چمڪي، اندر چالي ڏيڪان.
 صبح، گلشن وچ لڳا خوشيان دا ميلا، جهل ته مئين،
 نيڻ ڪليان دي پنل، گل دي پلئو آلي ڏيڪان.
 راند خوشبو نال سارا شهر خوش ٿي ڪيڏ دي،
 ويڙهه بدبو نال ڏيندن چُل اهي ٻالي ڏيڪان.
 هٿ نه لاسان، هولي هولي چپ تان لاوڻ ڏينم اڄ،
 ڪهڙي هن تيڏيان چپان تي لوهه دي تالي ڏيڪان.
 عشق باغي دي سزا معلوم هم، باقي رڳا،
 ڪهڙي هن نئي لست وچ منصور سي نالي ڏيڪان.
 ديس تي دلدار گهندن امتحان تي امتحان،
 سر تلي تي جهولدي استاد، دلوالي ڏيڪان.

○

تون مک آئي هئين اڄ انگلند، اٽلي دي خوشبو،
ميڪون موھ گهٽيا پر ميڙي مٿي دي خوشبو.

پيمي والان وانگون لڳدي هن گهاتي پيلي،
دريا، واه ونديندي وتدي ميندي دي خوشبو.

اڄ تون تازا ڪير پي آئين پوريان مينهان دا،
ميڪون تئين چون آندي پئي هي ڪيئي دي خوشبو.

سيئي سهڻيان ڏاڍيان سرهيان، قوه وهي دي سنهن،
ڪنهن ڇڪانهي ميڙي سهڻي سرتي دي خوشبو.

مرڻ دي ويلي چاتي ويسان چپٽي جنت ڏي،
وسڪن حوران سنگهه ڏيڪن انهن ڌرتي دي خوشبو.

پوري، ڪالي تيڙي سهڻي، تون وي بخاري هئين،
ڪجهه شيلي دي ڪجهه بنجامن شيدي دي خوشبو.

اي ڪهڙي عيد هئي، اي ڪهڙا محرم ها،
نه ڇم ڇم ٿي نه ميلا ٿيا نه ماتر ها.

نه محبت هئي نه نفرت هئي نه ڪا حسرت،
الائي بي حسي ڪهڙي دا عالم ها.

جوالي، زلزلي دلگير ڌرتي تي،
فلڪ بي درد بيپرواهه بالم ها.

ستئي ڌرتيان، ستئي اسمان سُر وچ هن،
لڳا ميڪون سڄا سنسار سرگم ها.

سُٿايس زندگي، ها موت دا سعي،
پلايس زهر پر اڪيس ته زم زم ها.

موجد جڳ دا خالق هي منيندان، پر،
خطا ايجاد جنهن ڪيتي سو آدم ها.

هر روز سڄهه ٿون ٿور نڪورا نوان ڳهنو،
فنڪار جهور چور، ترانا جوان ڳهنو.

هر صبح چهره سونهن دا سرها چمن لڳي،
هر شام چنري انهن دي بنا ڪهڪشان ڳهنو.

بوسي ڌڻي گلاب کون پئري، ڌڻي هوا،
شبم گواهه روبرو، بيشڪ بيان ڳهنو.

ڪجهه آڳ يار عشق دي مئين تون جهڪي ڪرو،
يا راتو رات وس وڃو يا اي اڃان ڳهنو.

مايوسيان سمونڊ، اميدان زمين هن،
ميڪڻ جو مال هي سو ولهاوان، ونڊان ڳهنو.

وڃ پوسين ڪر رقيب تي، محبوب چرڪسين،
محفل ۽ چ نام اوچتا، ميڏا متان ڳهنو.

سانجهي دا سور، رات دا غم، لطف صبح دا،
استاد سڀ حوال ڪريسين، تسان ڳهنو.

زندگي، موت دي ڳالهه آڻ ڳڻي،
ديد پاڻي ڏکا، دل ۽ ڇ پل ڳڻي.

دلڪئون ڏيڊ جيڪا لڪائي،
سا ڳجهي ڳالهه هر هنڌ هل ڳئي.

سمند سمجھو تان نڪتي پسينان،
شرم اپڻي ۽ ڇڄ ڌرتي تي شل ڳئي.

ريشمي پوش، پردي ڏکيندي،
لکشمی، لوڪ دي لاه ڪل ڳئي.

عشق استاد آ، آگ لاتي،
جان جل گئی انداري تان تل گئی۔

ايڏي آ اڳون استاد ٻه، اڄ دل دا کول حوال ڏي،
ڪر بند ڳالهه پتنگ دي، مئي شمع دي نه مثال ڏي.

جي سمهان تان عشق لڄي لڄي، جي لڄان تان لوڪ سڄا کلي،
جي گهمان ته گها نه گهمڻ ڏيون، ايجهي درد ڳئيم ڌمال ڏي.

پلي لفظ لفظ گلاب گون، ميڪون ڌات ڏي، مگر انهن مهل،
ٻهون روشني دي لوڙ هي، ميڪون شعر شعر مشعال ڏي.

اهو آئينا تان فضول هي، تئين ۽ چ چند، سج دا ظهور هي،
چل نال نال تان گهن چلان، تيڪون يار تيڏي جمال ڏي.

هڪ شخص ها جو خراب هي، هڪ شوق ها جو شراب هي،
ميڏا حال تيڏا جواب هي، پلي ڳول ڳول سوال ڏي.

○

آ ته دل، اڄ مل وڌيان دانهان ڪرون!
 ڪنهن طرح دشواريان آسان ڪرون.
 هرڪو ماڻهو هڪڙا جهڻونڪا لڳدا هي،
 سڀ ڪٿي ڪر هڪ ٽڪا طوفان ڪرون.
 اڳيان ڪاٺن، قلم ساڙن متان،
 ڪيون نه ڪلڪان سجهه ديان شاخان ڪرون.
 رات ڍل ڳئي، بزم خود پريات هي،
 لازمي هي بيت هن باڪان ڪرون!
 عشق دي اوڻر ۽ ڇ گلشن ٿي نچون،
 پڻ ڪرون چپ، تاريان ٻانهان ڪرون.
 ڏک تان هن شيطان ٻئي يزدان، هن،
 آدمي آون ته ڪي سوچان ڪرون.

انهن دل ڪون ڏيک، ڏيکڻان تيڪون جهان نھين،
هڪ دانھن سڻ حضور، گھڻي داستان نھين.

جيڏيان نہ تيڏي ٻاجھ ديان نيڪيان ٻڌيان ھان مئين،
ايڏيان تان ميڏيان رب، وڏيان خواهشان نھين.

ھڻ آ بہ وچ قيام، زمانا شڪيج پئي،
امڪان وچ يقين، نظر ڪون پڪان نھين.

ميڏي اڱڻ تي فرش ئي ڪونھي تان عرش ڪٿ،
ميڏي دڳين تي ڌوڙ تہ ھي، ڪھڪشان نھين.

پڙھ دل دي ڌيان نال سڄي ست، سنڀال رک،
آيت رُلي قرآن دي، آھڊن چڱان نھين.

ارمان ھڪڙا جند ڪون استاد اي بي ھي،
ميڏي زبان سند دي قومي زبان نھين.

قهر اونداھي دا دلدا ويندا اي،
زھر ھا، ڦٽي وڇ نڪلدا ويندا اي.

اڳ لڳ ڳٽي انھن ڪندي تي اُون ڪندي،
او ڏيکو دريا ابلدا ويندا اي.

ھر پراڻا پوت ڀڄدا ڏيڪدان،
ھا همالا، سو بي ڏلدا ويندا اي.

صبر دي تر وڇ ڳڙا اهڙا ڪريا،
ھر ندي، نالا اٿلدا ويندا اي.

رقص دي محفل هووي مقتل هووي،
وقت بيپرواهه هلدا ويندا اي.

گهگهه ڪالي رات جلبي لئي سڏيا،
ڪيا پيا ڪيا ٻال ٻلدا ويندا اي.

عشق دا استاد هي سولا علاج،
سونھن ڪون ڏھدا سنيلدا ويندا اي.

○

تون تان گم ٿي ڳڻين مڙي نظر دي اڳون،
جن تان سنسار ٿيا ڳار، گهر دي اڳون.

شهر محشر دا اوٽر سڏيا، تئين صبا،
دانهن مئين ٿي ڪٽي تيڙي در دي اڳون.

دور ڪٿا بي هووين لڳين روبرو،
منهن هميشه ڏکڻ دا اتر دي اڳون.

اک اُني هي گهڻا، يا جلي دل گهڻا،
فيصلا ايه ٿيسين جگر دي اڳون۔

دل پئي اهڏي اي استاد اي ڪاش، پر،
ڪير اُڪري انهن بحر - بر دي اڳون.

عید تی آندئین یا مین آوان!
فون تی پاڪر ڪیون پاوان؟

مئین گِلیندا دم بدم تیکون،
تون رُلیندئین سال هی کاوان!

ڏوهه ميڏا سونهن دي سيوا،
روز تنهن دي پيا سزا ڪاوان.

بار جوین دا ڳرا هوسئي،
ڪجهه انهن چون ڏي تان مين ڇاوان۔

ڪاڇ ڪيٽا باغ دي پڪيان،
واءِ تي خوشبو لڌيان لانوان.

رات ڏي استاد کون دعوت،
ڳالهه تيڏي سونهن دي ڳاوان.

ڌرتي تي روز ڌاڙا، دل وچ مڙا ڪٿي،
اوڻر اٿئي، اڳهاڙا بچدي آتا ڪٿي.

لاڻي لٽي زمانا نچدا ننگا ڪڙي،
اولا اڳون ڪرون پر پرڏا ايڏا ڪٿي.

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

هوسين مسيح عيسيٰ، چهندي چئي، من،
ميڪون بي آ مناوي مشڪلڪشا ڪتي.

تاريخ عذرخواهي تهذيب دي ڪري،
ويلا، سٺا اسان کون ٿيسين ٿڌا ڪٿي.

استاد چاتي وتدان اهڙي عجيب دل،
ڪٽ برف تندرا دي، صحرا تتا ڪٽي.

ھڪ خدا ٽنھا ھي ٻيا ٽنھا ھان مين،
 توڙي جو ٻيٽ گھوٽ ڊاميلا ھان مين.
 ميڪئون ماڻھو ٻھون اوچي مگر،
 مين جيھا ڳولو ڀلي، ھڪڙا ھان مان.
 آندي تي ويندي اڪيلا ھم مگر،
 ڪول اندر ڏيڪسو، لکھا ھان مين.
 صبح آيم، شام سمجھيم گھم چڪم،
 ڪيا تان ٽڪڙا ڪيا تہ ول سادا ھان مين.
 دل ۽چ جيڏيان وسعتان ايڏيان اڃان،
 (۱) ڪوھ ميڏا ڪنڌ ھي ڪاڇا ھان مين.
 دوستو، ميڪون ڀلي نغمان سڏو،
 ڀر منيسو وقت دا واکا ھان مين.
 سن ورھي استاد ڀيٽم زندگي،
 ڀر، لڳم سو سال دا تاسا ھان مين.

○

(۱) ڪاڇا: جبل دي ڪڇ والا علائقا.

هلال چنڊ دي جهلڪي، چڙهي ڪمان هوسون،
اميد عيد دي اعلان دي اسان هوسون.

اڳون نياز ڏکيسين ته ٿي زمين پوسون،
گهڻا دراز ڪو ٿيسين ته آسمان هوسون.

ڪڏان بي عشق ڪراڙا نه ٿيا نه ڪو ٿيسين،
جڏان بي سونهن سڏيسين تڏان جوان هوسون.

اسا ڏي سوچ دي سڀني ۽چ جان سچ پچ دي،
وجوديت دا عدم دي اڳون نشان هوسون.

خيال مر نهين سگهڊا امر بخاري هي،
جڏان سڏيسو، غزل، گيت وچ اٿان هوسون.

دل وڇوڙي ڇن گهتي پر حوصلا لڇدا نهيڻ،
زلزلا ڌرتي ڌڏيندي، آسمان ڌڌا نهيڻ.

اک ٻڏي پئي هي تي مئين ترڊا وتان حيرت نه ڪا،
سمند وچ سوئي ٻڏي، ٻيڙا وڌا ٻڏا نهيڻ.

اک ۽ ڇ ڳوڙهي سي بي اهندي روبرو هوون تان ڪيون،
جهڙ ۽ ڇ پاڻي، سجهه دي ٽرڪي دي ڪري سڪدا نهيڻ.

ڪوڙ دي بيعت نه ٿيسين ڳتري ڳتري ڪر گهتو،
ٽڪري ٽڪري ٿي تان سگهه دي پر جبل جهڪدا نهيڻ.

عشق توڙي مشڪ دي تمثيل جهوني ٿي چڪي،
ظلم توڙي زور پردي، پوش وچ لڪدا نهيڻ.

گهٽ چُون گهٽ ڏيندي دلاسي وڌ چُون وڌ ڏيندي دعا،
ڪهڙي هي تڪليف تيڪون سو سڄڻ. پڇدا نهيڻ.

منهن ڄميل گولي برف دي، سيني هن جوالا جبل،
بر پريا ٻيڻا هي سيڪو بزم ۽ ڇ، ڪلدا نهيڻ.

عشق اڳ استاد لاتي، ٻال ٿي ڪوڪان ڪوين،
باهه صحرا ٿي بي ويندي، دونهن ٿي دڪدا نهيڻ.

عشق وي هووي، چين وي هووي، مشكل هي،
نيڻ بي اٽڪن تند بي آوي، مشكل هي.

تاس تپاوي، نهر وهي پئي، لهر اٿل،
اڪي، ٻي ٻي، پياس نه پپوي مشڪل هي.

يار وي راضي غير وي راضي، دل وي خوش،
هڪڙي هٿ وچ اتلي گدري، مشڪل هي.

تاري آجهسن، پتجي ڳاسن، وچسن وڻ،
چوري چوري سورج اڀري، مشڪل هي.

کوی اکابر، عشق کون جہل پل سگھسین کون،
کوی مسافر - راہ کون روکی، مشکل ہی۔

چنڊ چڪيسين، ساگر لڄسين ڪجهه بي ڪرو،
 سونهن بي مُرڪي، ساهه نه سُرڪي، مشڪل هي.

دائم قائم الله ئي الله، او واعظ،
 حور، قصور وي جڳ جڳ جيوي، مشڪل هي.

فڪر - پڪي ڪون، تنگ لڳي آفاقي حد،
 پڃري وڃ ڪو ڪنڀ ڪنڊيڙي، مشڪل هي.

راڳ - ڪرامت دا قائل ها، پر راڳي،
 ديهڪ ڳاوي، بادل برسي مشڪل هي.

عشق - خميني شه ڏي سگهڏي شاهان ڪون،
 اُون نه ته سوار ڪون پيادا جيتي مشڪل هي.

سونهن چڪڻ دي، سڪ چُهڻ دي شڪتي هي،
 انهن رشتي ڪون ڪوئي روڪي مشڪل هي.

گُسيين يا نيشان چُئيسين اي گُفتا،
 تير چِتا هي پِچتي موٽي، مشڪل هي.

عشق برابر باهه بخاري دل ۽چ هي،
 پر ڪو جڳ چون سڄهه ڪڍ چوڙي، مشڪل هي.

يا تان سڌ ڪول گڏ ٻلها ميڪون،

یا تان آسین کو زلزلہ میسون۔

ہا، پلی حشر وچ کڑا کر، پر -

نال ڌي ايڻان حوصلا ميڪون.

جنهن تي آب - حيات ريس ڪري،

جام ايڄها پرين، پلا ميڪون.

شوق چون عشق، عشق چون اِگان،

یاد ہی یار سلسلا میکون۔

مٿين نه هوسان نبي نه ٻج ڀڄسان،

ڪيون زليخا ڏيوي ڳلا مڪون.

میڈی جذبی، جوان عزم کتا،

ٲٲڏي ڄلوي ڏٽي ڄلا ميڪون.

مٿين بي مشڪلڪشا منان استاد،

مٿين جو منگيا اهو ملا ميڪون.

ڪافيان

ول يار، غضب دي جلدي اي!
گهٽ پاڻي، دل پئي ٻلدي اي!

بک، هٿ بي وڃي اڃ، اجهه بي وڃي،
تيڏي تانگه نه هڪ تل تلدي اي.

ميڏي من وچ تيڏي مُرڪ مڻي،
ڄڻ ڪير ڇڪ ڪند پئي ڳلدي اي.

گهٽ گهور ايويں دل چير گهٽيئي،
جيويں آلي ڪاڻي ڏلدي اي.

تيڏي عشق ڇڪ عمر بخاري دي،
ڪٽ تيل ڳيا، وٽ ٻلدي اي.

※

چیٹان ایوین چڑیسون یار!
چیٹان ایوین چڑیسون یار!

جتي ٽُپان ڏڳدئين ني،
جتي لُڪان لڳدئين ني،
اٿي وڪ وڌيسون يار-
چيٿان ايوين چڙيسون يار!

*

books.sindhsalamat.com

رو رو گهٽانس پاڻي، يا ليٽڙان ڏسو!
 انهن دل ڪون آڳ لڳ ڳئي، هن ڪيان ڪران ڏسو!
 اي اوچتا وچوڙا جن نانگ ڪا گهٽيا،
 مٿين هوش وچ ڪٿي هان، انگ انگ پئي ڦٽيا،
 تڪڙا تمام تڪڙا ڏس ڪو تسان ڏسو.
 انهن دل ڪون آڳ لڳ ڳئي...

دل، ڏيد وچ لڪائي او دل دا دلربا،
 هر مهل نال چائي محبوب مه لقا،
 پڇدا وتان مٿين جٿ ڪت هوسين ڪٿان ڏسو!
 انهن دل ڪون آڳ لڳ ڳئي...

دل هئي سا ڏي بي چوڙيم، سر سو تلي تي هي،
 اي زندگي سا صدقي انهن دي ڳلي تي هي،
 ڪهڙا اڃا بي گهنسو سو امتحان ڏسو،
 انهن دل ڪون آڳ لڳ ڳئي...

اک ميڙي پاڻي پاڻي، دل هي آلي آلي،
 استاد نال پيلي ڪوئي رليا جلي،
 ڪوئين سونهن دي ڪران هل مين آجيان، ڏسو!
 انهن دل ڪون آڳ لڳ ڳئي...

※

اوريا هم ڪو حال، سڻين ها سهڻا تون،
يار هوين لڄيال، سڻين ها سهڻا تون،
ويڏن هئي مڻين نال، سڻين ها سهڻا تون.

تڪ تڪ تيڙي وعدي ڏي،
تڪ تانگهان دي تاري پئي،
اهڙي ڪوڙي اوسيئڙي،
پل پل گهاڻي دي پيڙي.
صديان، ٿي ڳئي سال، سڻين ها سهڻا تون!

بانهن ڊگهيڙ، ڪنارا ڏي،
سڀني لام سهارا ڏي،
تانگهان تيڙيان طوفاني،
محبت ميڙي مهراڻي،
چوليان والي چال، سڻين ها سهڻا تون!

تيڙي هڪڙي قرب ڪتي،
دنيا ميڪون ڏنپ ڏتي،
دل دي تانگه بخاري تائم،
ڊڪدا تيڙي در تي آيم،
تئين وي ته چوڙيا تال، سڻين ها سهڻا تون!

*

سا رات ياد ۾ جا تئين نال آ ملان،
تون شمع ٿي مڇين، مين پروانه ٿي پڇان،
سا رات ياد ۾...

انهن تانگه انهن طلب دا شاهد بڻيان خدا،
درياه تي ڪنارا، گڏ گڏ، جدا جدا،
تون سڪ ميڏي ڇمين پيا مئين تيڏي سڪ ڇمان،
سا رات ياد ۾...

گزلڳ گيس ڪنڀين وچ، پٽ تي ڪريا پڪي،
ڦاٽي ڪٽي ڪنڍي وچ تئين ڪا ڏني مڇي!
ڪر اعتبار تئين بن، ايوين لڇان پڇان،
سا رات ياد ۾...

ڇڙه ڇنڊ ڇوٽ ڇمڪي، اڪان تيڪون ڏيڪان،
پريات ماڪ مهڪي، تڙيان تيڪون ڏيڪان،
واتان تڪيندان تيڏيان، ڊوڙان، ڊڪان، سڏان،
سا رات ياد ۾...

ماڻان ضرور منزل، گونجان گهٽي گهٽي،
استاد، عشق ميڪون توڙي تپا ڏٽي،
اندر دي آڳ اڀي ناران، تڏان ٺران،
سا رات ياد ۾...

آون ڪو روڪو موٽي موٽي،
نه ٿان دل ٿيسين ٿوٽي ٿوٽي.

او منهن تي گهنڊ گهٽيندي،
ڄڻ ميڪون ڪرت ڪٽيندي،
ڪل ڏيندي موت هٽيندي،
آون دي هر شئي چوٿان چوٽي.

ڪٽ چاه چڙهيا چوڏولي،
ڪٽ ڪل ڪل گهونگهٽ ڪولي،
ڪٽ به گڏ بهڳڻ ٻولي،
ڪٽ گهاڻي وچ گهٽ گهوڻي.

تيڙا حسن رڳا هڳسائي،
تيڙئين ساهان وچ سرهاڻي،
ڪل مشڪ، ڪٿوري ڪاڻي،
اٿان خوشبو دي ڪيا ڪوڻي.

اک ميڙي دا اقرارئين،
دل ميڙي دا دلدارئين،
من ميڙي دا منٺارئين،
ميڙا ول ول تيڪون ووڙي.

استاد ايويڻ جي جُڪدي،
جوين اُجهه اجهه دونهان دُڪدي،
جوين لڇ لڇ قيدي پڇدي،
اي ڪهڙا قهر دا ڪوڻي.

*

نشانيان ڏٿيان مئين تيڪون اهي نا وڃاوين،
خير نال ويندا پيا هئين خير نال آوين.

(1) لڙيا لاڙ ويندائين، وسارين نا ڪاڇا،
پوي شل نا ٿئين تي پرائي دا پاڇا،
. اٿهين ڪوڙ ڪوٽيان هوسن، متان پيچ پاوين!
خير نال ويندا...

اٿي باغ ڪينهين پيارا، اٿي عام هوسن،
مٺي توت توڙي ڪيلي لٽي جام هوسن،
ڪرين ياد ميڪون مٿڙا جڏان انب ڪاوين،
خير نال ويندا...

پڪي ڄاڻ پيلهون اٿي مين چنڊيسان،
سُڪيسان سڀيئي سهڻا ٿڌي ڪان رکيسان،
چڪيسان نا هڪڙا داڻا، متان پوڳ ڀانوين،
خير نال ويندا...

ڪراچي، دٻيئي ڪماوڻ پلي وڃ،
سِڪا اڀڻي پورهئي دا ڄماوڻ پلي وڃ،
لهين سار ميڏي سِگهڙي، سِگها موت آوين،
خير نال ويندا...

جدائي ۽چ جل جل متان مر وڃا مٿين،
جلئي گيت استاد جيڪي لکان مٿين،
پوئي پور ميڏا مٿڙا، اهي گيت ڳاوين،
خير نال ويندا...

*

سُڌ ماءُ ڪون نهن ڪائي ٿي ڏي،
لڳ سڀ ڪنهن ڪون ڳئي جي ڏي.

وٽي رات دا ٿمدي ٿڙدي،
اوتان آتي اوجھڙ ڳھڙدي،
وڃي لهر لهر نل لڙدي،
ڪنهن سُڌ نان لڏي سهڻي ڏي.
لڳ سڀ ڪنهن ڪون ڳئي جي ڏي.

هڪ قسمت چوري لوڙهي،
ٻي ڪوشش جوڙي جوڙي،
ٽيڃها دوڪي دلڙي توڙي،
سڄي عمر سڙي سسئي ڏي.
لڳ سڀ ڪنهن ڪون ڳئي جي ڏي.

ڪئي جذبي نعري بازي،
ڪي سچ پچ سورهيه غازي،
ڪي ڀڳ تي راضي پاڙي،
ڪائي سوچ نهن سنڌڙي ڏي.
لڳ سڀ ڪنهن ڪون ڳئي جي ڏي.

اي دَور بخاري زاري،
رات رووي هاري، ناري،
ڳئي گذر بسنت، بهاري،
گھٽ گرمي ڏي ست سي ڏي.

ڀارت هوئي ميڙي ڀل ڀل!
ڀارت هوئي دل دي ول ول!

لوڪ ڪريندا بڪ بڪ توڪان
تئين ڪرواڻ ڪنهن ڪون روڪان،
هن ٿڪ پيا هان جهٽڪان جهل جهل.

ڀارت هوئي ميڙي ڀل ڀل!

تڪ تڪ تئين ڏي اڪيان ٿڪيان،
 رورو، اڳهه اڳهه پنبڻيان پڪيان،
 ڍڪ ڍڪ راتيان ويندن ڍل ڍل،
 ڀارت هوئي ميڏي پل پل!

قدم قدم تي قرب تڙ ٿڌي،
 محفل محفل گيت اساڏي،
 ڳالهيان ڳاسن جهنگل جل ٿل،
 ڀارت هوئي ميڏي پل پل!

وستيان ٿڌيان وسن هسن،
 راتيان روشن روشن رهسن،
 ٻوٽيان ميڏيان ويسن پل پل،
 ڀارت هوئي ميڏي پل پل!

باهه ڀڙڪائي برهه بخاري،
 تڙپان، تڙپان زاري زاري،
 عشق مچائي هان ڇ هچل،
 ڀارت هوئي ميڏي پل پل!

*

تسان اهڏي او، اسان ڪيا ڄاڻون،
 دل لا ڄاڻون تي نيا ڄاڻون.
 ٿڌي ساهه ستارن وجدئين ني،
 اهي آنسو اساڏي نغمين ني،
 اسان نال نيڻان دي ڳا ڄاڻون.
 دل لا ڄاڻون...

متان سمجهو رڳي روڳي ٿيسون،
 ڪر پيار پڇي پڇتي هٿسون،
 اسان عشق ڪمائي ڄما ڄاڻون.
 دل لا ڄاڻون...

اهو پيار جو ٻيڙا تار گهٽي،
 اها سونهن جا سينا نار گهٽي،
 بس بات بخاري اها ڄاڻون.
 دل لا ڄاڻون...

*

مليئي ئي نه اھسين ايوين، مٿا موڪلائي ويندئين،
جيوين شال جواڻي ماڻي، ميڪون لوڇ لائي ويندئين.

تون هئين ميڏي سر دا سائين، مين آن تيڏي ٻانهي سهڻا،
خبر تيكون ڪانهي سهڻا، بيراڳي بڻائي ويندئين.

سڻائي سموريان ڳالهيا وڃي ها صفائي ڪيتي،
پڪا هئين پڪائي ڪيتي، لڪائي، لٽائي ويندئين.

سڻائي بخاري تيكون، سڄي ڳالهه دلڙي والي،
ڪلوڙي تي ڪرڙي والي، ڪتي ڪاروائي ويندئين.

*

هڪڙي وڇوڙي تيڏي، ٻهون باهان ٻاليان،
تڪان ٻيٺا تئين ڏهين، اڪيان چاتي آليان.

تاري تاڙن رات دي، تيڏيان ميڏيان چُرپُران،
پيري چاون ڏينهن دي ويري پاڙي واليان.

لُڪدا ڇپدا لوڪ چون ڊڪدا آوان ڊُونڊڙا،
چاهت سڪلايان ميڪون چوران واليان چاليان.

تڙي تڙي ريت تي آوان تئين ڏي جهومدا،
اُتون تيڏي زلف ديان ڪڪريان ڪاليان.

آيا جاني عيد تي، ميلي ٿي ڳئي ديد دي،
وند بخاري وات تي پتاشان ديان ٿالهيان.

*

ايوين نينهن تيڙي ميڙي، جند - جان سڄڻ ٻالي،
جوين مينهن ۽ چ منهن ٿمي، ٻلي چلهه ۽ چ بندي آلي.

گلزار ٿي جهوم پوان، اقرار ڪرين جي تون،
الله نان ڪري ايوين، انڪار ڪرين جي تون،
وچ باغ ۽ چ ڪر پووي، منهن اڻا پئي مالهي.

تون يار وڇڙدا پئين، ميڙا هوش وڇڙدا پئي،
جوين ٻال ننڍا پٽ تي اوين پيار لڙدا پئي،
ميڪاڻ ته تون ويندئين اڄ قيام ڪتي ڪالي.

هر صبح ستيندي اي، هر شام جليندي اي،
اها ڳاڙهي، لال شفق ميڪون ياد ڏويندي اي،
تيڙي هڙين دي ميندي تيڙي لڙان دي لالي.

هر سونهن سڪي هووي، دل ڏيندي دعا ميڙي،
استاد اگهامي من، ارداس اها ميڙي،
هر حال نه هووي شل ڪوئي عاشق اڙيالي.

*

دلبر آڪيا دل کس ويسئين،
هڪ اک کلسئي ٻي اک روسئي.

ع: سسئي کون ڪوين پنهل رُوايا،
سهڻي کون ساهڙ تڙپايا،
چاه چڪيسين پڇي ڪل ڀوسئي.

م: مجنون نال جو ليلي ڪيتا،
وامق نال جو عذرا ڪيتا،
مين پئندي هان سڀ سڌ هوسئي.

ع: تون نوري مئين تيڏا تماچي،
منچر، ڪينجهر، جهوڪ، ڪراچي،
ڳاله اسادي ڳلي ڳلي ڳوسئي.

م: معشوقان دا هوسين ميار،
ڪرڻي ڀوسئي منت تي زاري،
داغ بخاري، رووڻ ڌوسئي.

هڪ اک کلسئي ٻي اک روسئي!

*

جهت ڪر جهت ڪري جلدي اي،
 ميڏي دل پئي دلبر جلدي اي،
 بک تل بي وڃي،
 اُڃ تل بي وڃي،
 تيڏي تانگهه نه هڪ تل تلدي اي.
 جهت ڪر جهت ڪر جلدي اي.

ميڏي من وچ تيڏي مُرڪ مڻي،
 چن ڪير ڇ ڪنڊ پئي ڳلدي اي،
 جهت ڪر جهت ڪر جلدي اي.

تيڏي گهور ميڏي دل ڌال گهتي،
 جوين آلي ڪائي ڌلدي اي،
 جهت ڪر جهت ڪر جلدي اي.

تيڏي تات ڇ عمر بخاري دي،
 ڪُت تيل ڳيا وٽ پلدي اي،
 جهت ڪر جهت ڪر جلدي اي.

*

ڪڇ نه سگهيس مين ڪجهه محفل وچ،
دل ديان ڳالهيان ره ڳيان دل وچ.

ايم، ٻينم، گهوريم، گهايم،
جوين جوين ڦٽڪيم توين توين ڦاٽم،
زر ذل ٿي ڳئي اوين ڪل ڪل وچ.

اک چنپ تيڙي سور، سُروري،
پَت دروازي ول جهت پوري،
صديان دي سودي رد هڪ گهل وچ.

ويس گلابي بلي بلي پلڙي،
ڳاڙهي ڳاڙهي تيڙي ڳلڙي،
باقي ڪُل هي ڪالي تل وچ.

دل دي اڌمي ديد ءچ پهتي،
ديد ءچ پهتي، پلڪان پيتي،
سمند ٿمايم ڇا ساحل وچ.

عشق بخاري تانگهان تي تانگهان،
وک وک ڦٽ پيان واتان چون واتان،
منزل نيتا ٻي منزل وچ.

*

لوڪ اسان کون ڏيندن طعني،
اڳ آجهيندن گهٽ گهٽ ڪاني.
سنهڙي سرُ پر جيڏي تي جيڏيان،
جٽ ڪٽ پچران تيڏيان ميڏيان،
گهر، تڙ اڀڻي هن افساني.
لوڪ اسان کون...

”پُرپر چيڻان“ جنگ مچاون،
ريڌل ڀرتل يار ڦٽاون،
برهه چون ڄاڻن ڪيا بيماني،
لوڪ اسان کون...

مجنون، ميهڙ، رانجهن جهڙي،
نالي ڇاوان ڪهڙي ڪهڙي،
هن دل ڪيتي ڪئي ديواني.
لوڪ اسان کون...

استاد آخر سنڌڙي ٿيسن،
سچڙي نيٺ تان سچڙي ٿيسن،
کوٽي ڏيسن ڪوڙ بهاني.
لوڪ اسان کون...

*

ناتي ايڻي توڙ نيسون،

مرسون مرسون منهن نان مٿسون.

قاصد ايڻي هيڻي اڀري،

تيڏي در تي پهري زيري،

سڪ سڪ، تڪ تڪ مَر پڪ ويسون.

ناتي ايڻي...

سوڙهيان واٽان، ڪاليان راتيان،

وڪ وڪ ويري، هٿ هٿ ڪاتيان،

هڪ سر ويسين ڏه سر ڏيسون.

ناتي ايڻي...

لوڪ دي مهڻي ڳوٺ ديان توڪان،

طعني تنڪي نوڪان جهوڪان،

ڪل ڪل سهسون، ڄم ڄم چئيسون.

ناتي ايڻي...

جاني جندڙي، سنڌڙي خاطر،

ڪجهه بي ٿيوي پر استاد آخر،

جان جلا بي جوت جڳيسون.

ناتي ايڻي...

*

هڪڙي ميڏي دلڙي هوسين تي ٻي جندڙي هوسين،
هڪڙي سڄڻي سرتي تي ٻي سهڻي سنڌڙي هوسين.

ول ٿي وڇڙي ها جي چاهت زوري روڙ ستان ها،
رَت ٿي رڳ رڳ ڊوڙي هوسين ڄم ٿي چنڊڙي هوسين.

پيتم ريت پيڙي والي، پيلهون ريت سڄڻ دي،
اندرون کالي ڪوڙي هوسين پهرون منڙي هوسين.

محنت وانگون محبت ساڌي، ول ول حيلي ڳولي،
قسمت ريت پريت ساڌي، بن بن بگڙي هوسين.

ڪر، ڪاران ديان خبران ساريان جاني تون ڪيا ڄاڻي،
ميڏي سِٽ سِٽ وچ ويريان دي اڇڙي پڇڙي هوسين.

*

هر هنڌ حسن ٿيڏيان هاڪان،
مين آڪان نه بي آڪان.

ڪالي ويسن راتيان،
رخ پردي وچ پر پاتان،
رخسار بڪسن باڪان.
مين آڪان نه بي آڪان.

جتي حسن دي هوسن جلوي،
اٿي جهل مل جهل مل جهلڪي،
جتي سجهه هوسين اٿي شاخان،
مين آڪان نه بي آڪان.

ميڏي گيت گواهي ٿيڏي،
هر چيز تي شاهي ٿيڏي،
سنسار سڄا ٿيڏيان ساڪان.
مين آڪان نه بي آڪان.

مجنون هووي يا ميهڙ،
استاد هووي يا اظهر،
جتي طلب اٿي هن تانگهان.
مين آڪان نه بي آڪان.

*

نهن سھڻي سوا سردي،
دکي دل ڪوڪان ڪر دي.

اڃا ميڪون ستيسين، آيا؟
ڏاڍا سور سھڻ ميڪون آيا.
يا ميڪون گھرا تون آيا.
دل تيڏي لئي مردِي.

ڪھڙا عاشق سينا ساھي،
لئي تيڏي سڪدا ساھي،
ٻھون تيڏي سنگت وچ ساھي،
ٿيوان گولي تيڏي در دي.

تيڪرن تڪ تڪ ٿڪ پئي تاري،
تنهن دي شاهد چنڊ تي تاري،
ميڪون تيڏي تن وچ تاري،
دل تار ۽ چ پئي تردي.

روندي روندِي ٺھ ڳئي گھاري،
گھڻي دل جنهن دي ڪون گھا، ري،
ڳوٺ چانڊيان دي وچ گھاري،
سو هي احمد شاھ دردي.

*

ڪڏهن نه آهسي ڦاسڻ والي،
ايوين قسمت آڻ ڦساي.

جيوين درياھان وچ مڇيان،
گهٽن شڪاري شوق ديان ڪنڊيان،
ڪا وچ ڦاٽي باقي بچيان،
ايوين قسمت آڻ ڦساي.

جيون پڪي ڪو اڏا جاوي،
 دائين ڏيکي تي له آوي،
 ڦاهي وچ ڇا سر اٽڪاوي.
 ايون قسمت آڻ ڦساي.

جيون بلبل باغ ۽چ آندي،
 نچ نچ اڏ اڏ نغمين ڳاندي،
 دام ۽چ ماري ڪيتي باندي.
 ايون قسمت آڻ ڦساي.

جيون رانجهي چوڙ هزارا،
 جهنگ ۽چ ڪيتا آ اوتارا،
 قرب دا قيدي ٿيا ويچارا.
 ايون قسمت آڻ ڦساي.

جيون بخاري جهڙا سادو،
 دکدا ڏکدا آيا دادو،
 جوڙ ڪيٽس ڪنهن جاني جادو.
 ايون قسمت آڻ ڦساي.

*

ڪر هوڙهه نه دل لائو، لائو ته نه پڇتائو،
پهلون نه ڪرو هائو، هائو ته نه پڇتائو.

سر، ساهه دي اُن تن وچ، بهرون نه ڪڙو تائو،
(1) انهن ڪاڪ محل تي آ، مومل دي وهي ماڻو،
جي اڳ ۽چ گهڙ آئو، آئو ته نه پڇتائو.

درگاهه دا سئر نهين، ميخاني دي ياري هي،
تعريف دي تاج نهين، اي خواري دي ڪاري هي،
چم سڪ دي ڳلا چائو، چائو ته نه پڇتائو.

او راند دا ميداني، اي عشق دا ايواني،
تسان سونهن دي پويٽري يا پيار دي پرواني؟
پڇ، پير پڇي چائو، چائو ته نه پڇتائو.

سسئي دي ثنا هووي يا سارَهه آري دي،
هڪ بات سئو ساڻي استاد بخاري دي،
ڪا ڳالهه سڄي ڳائو، ڳائو ته نه پڇتائو.

*

(1) ڪاڪ محل: مومل دا محلات.

گیت

Book

رڳا رڻ جُهڻ چُون ڪيا ٿيسين،
انهين ڪڻ ڪڻ چُون ڪيا ٿيسين،
مِين ڪوسا ڪاڇا هان.

سڪ وڇ نه سِڪا اوڀن ميڪون،
ڏِڪُ ڏِڪُ نه پِلا اوڀن ميڪون،
مِين ڏاڍا تاسا هان.

تون نال جو هووين جاني، مئين شير ببر نر هوسان،
هر سُر، پرا سَه ويسان، چڻ پاهڻ پٿر هوسان،
چن تون جو چڙيسين ميڪون،
ٿي پوسان چيهون چيهون،
چڻ شيشا باشا هوسان.

مين دوند سڄي دنيا چون پر چونڊ تيڪون چاتا هي،
اهو تيڙا ميڙا سهڻا اڻ ٿڻا ناتا هي،
ڏل ڪيون نه جبل پوي جاني،
ترتي بي اٿل پوي جاني،
ته بي تيڙا پاسا هان.

ڪوئي لڙهدا لاش نهن هان، پر جيئرا جذبا سمجهو،
ڪنهن اونداهي دي ڪچ وچ چڻ روشن شعلا سمجهو.
مئين صبح دا تڙڪا آيان،
مئين شام دا پاڇا آيان،
مين راشا، خاشا هان.

غمگين گيتان ڪو زوري، غمخوار ڪريندا وتدان،
مجبور بخاري جندڙي، مختار ڪريندا وتدان،
تيڙي پنڌ پڇان ميڙي مرضي،
لئي لوڪ لڇان ميڙي مرضي،
بس اتلا آجا هان.

ڪل ڪل ميڏا سهڻا ڪل، رڳ رڳ پئي ٿردي اي،
انهان ڌاريان نال نه مل،
انهان خواريان نال نه مل،
دل ڪاليان نال نه مل، ميڏي دل پئي جلدي اي.

چنڊ تاري جهومن پئي،
بنيان ٻاري جهومن پئي،
تيڏي ميڏي من دي من،
اوتاري جهومن پئي.
نچ نچ ميڏا سهڻا نچ، هر چيز پئي ٽچدي اي.

گجگوڙ ڪرن گاجان،
تلوار بڻيان بجليان،
طوفان ٽڪا ات پيا،
اونداھ ڏڪيان واٽان،
ٽڪ ٽڪ ميڏا سهڻا ٽڪ، برسات پئي وسدي اي.

هر صبح سڌان، سڌڪان،
هر شام لڇان، ترڻان،
استاد بخاري ديان،
اهي منٿان تي ميڙان،
من من ميڏا سهڻا من، هي عمر پئي ڍلدي اي.

ڳاڙهيان ڳاڙهيان ڳلڙان والا،
ڪاليان ڪاليان والان والا،

اهو ميڏا يار نرالا!
اهو ميڏا يار نرالا.

دل وڃ دردان والا،
تن من تڙيان والا،

اهو ميڏا پيار نرالا،
اهو ميڏا پيار نرالا.

صورت آهندي صبح سڀاڳا،
سنگت جنهن دي سون - سهاڳا،
مٺيان مٺيان مُرڪان والا،
لک لک قربان والا،

اهو ميڏا يار نرالا!
اهو ميڏا يار نرالا.

خوشبو خوشبو جنهن ديان يادان،
ڪٽرڌڙ تاري انهن ديان مڇيان،
رِم جِهم رمزان والا،
جڳ مڳ جوتان والا،

اهو ميڏا يار نرالا!
اهو ميڏا يار نرالا.

دردان وچ استاد بخاري،
بريت وچ چڻ باغ، بهاري،
نوئين نوئين شعران والا،
سڄي پڄي سوچان والا،

اهو ميڏا يار نرالا!
اهو ميڏا يار نرالا.

او وچ جهنگ تي او ٻيلا-
 اٿان، مينهان دا ڪهڙا ميلا.
 مئين مَن مَسَتا، تون البیلا،
 اٿان، مينهان دا ڪهڙا ميلا.

آڏو رات انداري آندي،
 ديد ٽيڙي دلداري آندي،
 چوڏهين دا چند چمڪيلا،
 اٿان، مينهان دا ڪهڙا ميلا.

پل پل پور پڪيندا هان پيا،
 ٽيڙي وات تڪيندا هان پيا،
 ڪڪر تڪي جوين ڪاچيلا،
 اٿان، مينهان دا ڪهڙا ميلا.

راتيان، ڏينهان روندن پيٺان،
 دم دم دلبر ڏوندا پيٺان،
 مَل مَل اڀڻان مُنهن ميلا،
 اٿان، مينهان دا ڪهڙا ميلا.

ٿيسين نيٺ بخاري ميلا،
 ولسين يار وصل دا ويلا،
 آگهسين آسَ اساڏي اي لا.

جوین وچ زخمیج پیا هان،
زخمی ٿي استاد بخاري-
ڳوٺان ڳوٺ ڳويج پیا هان.

دل ٻوٽي ديان هن ڏون مڪڙيان،
جنهن کون لوڪ اکيندن آڪڙيان.
ڪچڙا چاه چبيج پيا هان.

چنڊ دا منهن چمڪيلا، دوکا،
رنگ فلڪ دا نيلا، دوکا،
شڪليان وچ وي شڪيچ پيا هان.

حسن، قباحه دي ٿندي وچ،
محبت، نفرت دي ٿندي وچ،
جيڏون ڪيڏون جڪڙيچ پيا هان.

عيش، عذاب دي هنڌ هنڌ ميلي،
ڏوهه، ثواب دي سڌ هر ويلي،
ڌڪ، سک نال پڪيچ پيا هان.

سوچ دا سڀنا عرش اڏامي،
بعضي اجهامي بعضي اڀامي،
مر، جي نال گڏيچ پيا هان.

نيڻ سمونڊ تي سينا صحرا،
اوڀر، اولهه پيار دا پهرا،
اپ، پون تي پڪڙيچ پيا هان.

عاشق هان، استاد بي هان ڀر،
فولادي فرهاد بي هان ڀر،
پيڙان وچ پگهريج پيا هان.

تون مَن ميڏا، مئين دل ٿيڙي،
تون هڪ جيڏا مين هڪ جيڙي.

رڳ رڳ رس وڃ، نس نس وس وڃ،
دل نهين سهندي دوري ايڙي،
تون هڪ جيڏا مين هڪ جيڙي.

مڪڙي، پئٽر لهن پئي لاوان،
واء تي واس پڙهن پئي ويڙي،
تون هڪ جيڏا مين هڪ جيڙي.

جنهن نون چاهان، ڇم ڇم چاوان،
من وڃ پاوان مرضي ميڙي،
تون هڪ جيڏا مين هڪ جيڙي.

ڪڪريان کون تئين ڪنگي ڪيتي،
ڪنوڻيان نال تئين لڪ چپ ڪيڙي،
تون هڪ جيڏا مين هڪ جيڙي.

دل دي دل وڃ باهه بخاري،
ڪنهن کون بتاوان ڪٽي ڪيڙي،
تون هڪ جيڏا مين هڪ جيڙي.

ھڪ : مرسون - مرسون ڏيھ نہ ڏيسون،
 ٻئي : سر ڏيسون ساڻيھ نہ ڏيسون.
 ھ : قطرا قطرا ساگر ٿيسين،
 ٻئي : ساگر ٿيسين.
 ھڪ : ڪنڪر - ڪنڪر ڏونگر ٿيسين،
 ٻئي : ڏونگر ٿيسين.
 ھڪ : گھر گھر ملڪر لشڪر ٿيسين،
 ٻئي : لشڪر ٿيسين.
 ھڪ : ٻٽ ٻٽ پاڪر پا ٿر ٿيسين،
 ٻئي : پا ٿر ٿيسين.
 ھڪ : لک ھزار ڪروڙ ٻڌيسون،
 ٻئي : سر ڏيسون ساڻيھ نہ ڏيسون.

- هڪ : پرماري دي پڳڙي لهسين،
 ٻئي : پڳڙي لهسين.
 هڪ : هر ڦورو دي ڦينتي لهسين،
 ٻئي : ڦينتي لهسين.
 هڪ : دوڌاري دي مستي لهسين،
 ٻئي : مستي لهسين.
 هڪ : ڪوڙ بدوڙ دي قلعي لهسين،
 ٻئي : قلعي لهسين.
 هڪ : ڌاڙيلان تي ڌوڙ گهڻيسون،
 ٻئي : سر ڏيسون ساڻيه نه ڏيسون.
 هڪ : دولهه، دودي آئو آئو!!
 ٻئي : آئو آئو!!
 هڪ : جنگ جمالي ڳائو - ڳائو!
 ٻئي : ڳائو ڳائو!
 هڪ : اجرڪ، لويان پائو پائو،
 ٻئي : پائو پائو.
 هڪ : سُنهن ڌرتي دا چائو چائو!
 ٻئي : چائو - چائو!
 هڪ : مرسون - مرسون ڏيهه نه ڏيسون،
 ٻئي : سر ڏيسون ساڻيه نه ڏيسون.

صاف سٲاوان ڪران ڪيون ڪڇ مڇ،
 سڇ سڇل وڇ، سڇل سڇ وڇ.
 دنيا سٲڙي نون سٲ ڪهڙي،
 مڇ محبت وڇ، محبت مڇ وڇ،
 سڇ، سڇل وڇ...

عشق عشاقان ڪون رنگ لاتا،
 سون سوايا ڇمڪي رڇ وڇ،
 سڇ، سڇل وڇ...

هيري لال لين ڪي لائق،
 هر ڪنهن دي هٲ ڪاوي ڪڇ وڇ،
 سڇ، سڇل وڇ...

رهبر ماڳ رساوي جهٲ ٲٲ،
 (۱) ٲارس سون بٲاوي ٲڇ وڇ،
 سڇ، سڇل وڇ...

هڪڙي سودا سمجه لکان دا،
 ڦرڪيون ڦاسين ڳهلا ڳڇ وڇ،
 سڇ، سڇل وڇ...

سڀ ڪجهه هي استاد بخاري،
 سهڻي يار دي صورت - سڇ وڇ.

نظم

موتو قبل مريجي،
جڳ جڳ يار جويجي
(1) ايجه ڪم ڪريجي -
ايجه ڪم ڪريجي!

فاسد فرعونان دي ڳاڻي توڙ ستيجن،
جت ڪت جهد، جتن دي جهنڊي جهول چويجن،
موسي، مائو ٿويجي،
گهنگهر گهوٽ گهتيجي،
ايجه ڪم ڪريجي -
ايجه ڪم ڪريجي!

سوليان مڙس سلائي، سوليان ڪيون نه سليجن،
گهاڻيان گهوٽ گنوائِي، گهاڻي ڪيون نه گهوَيجن،
پاپي - پاڙ پتيجي،
سولي پال ستيجي،
ايجه ڪم ڪريجي -
ايجه ڪم ڪريجي.

(2) ڇهنين چوه چسا ڪر، اڀا آپ گنوايا،
هڪڙي هوش هلا ڪر مانگر مار منايا،
ڪٿي جوش جڳيجي،
ڪٿي هوش هليجي،
ايجه ڪم ڪريجي-
ايجه ڪم ڪريجي!

قافئي، بند بڻاڻ ڪائي بات نهين هي،
روڳي راڳ سڻاڻ، ڏاهي ذات نهين هي،
سڄي سوچ چويجي،
ڳوٺان ڳوٺ ڳويجي،
ايجه ڪم ڪريجي،
ايجا ڪم ڪريجي!

ڪاران نال ڪڙائي، ياران نال يارائي،
ڳوڙهي ڳالهه بخاري ڪه ڳئي سند سياڻي،
ڪالا نانگ مريجي،
بانا سو بي بچيجي،
ايجه ڪم ڪريجي،
ايجه ڪم ڪريجي.

(1) سڄل سرمست دي ست: ايجه ڪم ڪريجي، جنهن وچ الله آپ بڻيجي.

(2) ڪلاچي دي ڪن والي مودڙي دي پروان ڏي اشارا.

هیر هڪ دي ڳالهه...

مینهن، وچ ٿي هیر هڪ آئي آهي،
شوق سيني نال ڇا لائي آهي.

ساهه سُهي ڀريت وچ وهنجڻ لڳي،
حالتان برسات برسائي آهي.

گهر ديان ديواران ڳلان ديان چادران،
شهر دا هر شور شهناڻي آهي.

چاندني ٿالهيان پري چاتي وٽي،
مئين تان ڪيا ميندي اڱڻ لائي آهي.

همتین دعوت ڏتي، قسمت مَني،
ڪوششين، تقدير پرچائي آهي.

شوق، جڳ جڳ ديان مرادان گڏ ڪٿيان،
سونهن صديان دي سمت آئي آهي.

عشق ڪر ڪر ارتقا جوين چڙهيا،
سونهن سمجهيم هيل سامائي آهي.

جن تان ٿالهي وچ پتاشي تهڪڙي،
گفتگو، الغوزي تي وائي آهي.

عشق، ڳيرو. گهوت ڳل لاوڻ لڳا،
سونهن، ڳاڙهي ڪنوار شرمائي آهي.

پيار ديان مهران چپين جيڪي نپيان،
صبح دا چغلي ڳلين چائي آهي.

چنڊ، چانڊوڪي دي جا چادر ڏٽي،
انهن بي چاتي مين بي چا پائي آهي.

حسن دي تي پيار دي پوڄا هلي،
زندگي ٿي بندگي آئي آهي.

سال، صديان شاهدي استاد دي،
”هیر هڪ“ دي ڳاله جنهن ڳائي آهي.

جوت جوين جيوي مڇَ متل وڇ،
سڇل سڇَ وڇ، سڇ سڇل وڇ.

قطري قلم، قلم قطري،
موج مڇي مھراڻ متل وڇ.

(۱) ڪيون نان ڪرن ڀرمائي ماڻي،
ازل، ابد هن ڀليل ڀل وڇ.

بھرون بھرون ميندي ساوي،
اندرون ريٽي رنگ رتل وچ.

ڳڻ واليان ديان ڳالهيان ڳاون،
جهانگي، سانگي جهنگ، جبل وچ.

موت ڪٿي، اٺ ميلي لڳ ڳڻ،
مردان مائٽي اوج اجل وچ.

ڪنڌ ڪٿا منصور مڪايا،
سچ دا سودا موت مهل وچ.

(2) ايه ڏٺا، منصور سٿيو سي،
فرق نه ڪوئي ڏٺل، سٿل وچ.

صدق صدق اون سورهي سر تون،
حق حق جنهن دي هڪل هڪل وچ.

پهڳڻ ٻولي ٻي نه ٻوليسن،
سچ اڪيسن سولي سل وچ.

صوفيان جو بي صحيفا پاڙهيا،
امن امانِي اول اول وچ.

”حق موجود، سدا موجودي“،

ناحق بيشڪ ظلم، ضل وڃ.

”جنهن، دل پيتا عشق دا پيالا،

سا دل ساگر اٿل پتل وڃ.

”جوئي آهيان سوئي آهيان.“

هلچل ميڏي جل وڃ تل وڃ.

چنڊ، ستاري، ٻاري، ڌاري،

آدم تيڏي علم، عمل وڃ.

سونهن سڄڻ دي هر رنگ رنگي،

ڪالي تل وڃ ڳاڙهي ڳل وڃ.

جو جو پوکي سو سو پاوي،

ٻج، ٻوٽي وڃ، ٻوٽا ڦل وڃ.

اوتيل هي استاد بخاري،

وائي، ڪافي، گيت، غزل وڃ.

(1) پرماتو: ايتم. ننڍڙا ڌڙا.

(2) ايه ڏنا: سچل سرمست ڏي اشارا.